

Inhoud

Raad van State bekelt wetsvoorstel

Ritzen moet privatisering van studieleningen uitstellen

Minister Ritzen van onderwijs moet de 'privatisering' van de studieleningen tenminste twee jaar uitstellen. Het uitstel is het gevolg van de forse kritiek die de Raad van State op het wetsvoorstel heeft. De minister kampt hierdoor in 1991 met een tekort van 480 miljoen gulden. De landelijke studentenbond heeft de Tweede Kamer gevraagd nu ook de behandeling van de andere wetsvoorstellen over studiefinanciering, zoals de invoering van een 'marktconforme rente', uit te stellen.

De Raad van State had vooral kritiek op het feit dat er geen sprake is van echte privatisering omdat de minister van onderwijs financieel en juridisch verantwoordelijk blijft. Voordeel van die overheidsgarantie was, dat de rente laag kon blijven en de 'apparaatskosten' nauwelijks hoger zouden worden dan de huidige kosten van de Informatiseringsbank. De Raad van State, en enige tijd geleden ook het ministerie van Financien, vinden dat echter een halfslachtige oplossing. De verzelfstandiging van de studieleningen vormde een belangrijk onderdeel van het pakket bezuinigingen op studiefinanciering die minister Ritzen in juni vorig jaar presenteerde onder de titel 'Heroriëntering Studiefinanciering'. De minister had de verzelfstandiging al op 1 januari willen laten ingaan, maar het advies van de Raad van State heeft erg lang op zich laten wachten. Op 1 augustus 1991 wil de minister wel zes andere maatregelen invoeren, zoals de bevroering van de basisbeurs, de collegegeldverhoging, de beperking van de beursgerechtigde leeftijd tot 27 jaar en de regeling dat studenten in vierjarige studierichtingen maar vijf jaar recht op studiefinanciering hebben.

De verzelfstandiging van de studieleningen was een wat boekhoudkundige truc om de uitgaven te verlagen, zonder duidelijke gevolgen voor de studenten. Verstekte leningen gelden bij de overheid namelijk als uitgaven, dus de leningen elders onderbrengen betekent een beperking van de uitgaven. Het probleem waar de minister nu echter voor staat is niet alleen dat de geplande bezuiniging niet doorgaat, maar ook dat zijn uitgaven zelfs zullen stijgen. Onder invloed van de genoemde maatregelen zullen studenten namelijk veel meer gaan lenen (bijvoorbeeld in hun zesde studiejaar of als ze ouder zijn dan 27). In antwoord op vragen van de CDA-fractie had de minister al laten weten, dat uitstel van de verzelfstandiging ook de bezuiniging op enkele van die andere posten danig in gevaar zou brengen. In elk geval staat de minister in 1991 voor het probleem dat hij de bezuiniging van 480 miljoen als gevolg van de privatisering nu niet haalt. De Landelijke studentenbond heeft er bij de Tweede Kamer inmiddels op aangedrongen de behandeling van de andere voorstellen, zoals de invoering van de marktconforme rente, ook uit te stellen. Deze voorstellen zouden

begin april in de Kamer behandeld worden. Volgens de LSVB hangen de wetsvoorstellen zo met elkaar samen dat er eerst duidelijkheid moet zijn over wat er nu met de privatisering gebeurt.

HOP/Margriet van Lith

A. Nuis (D66)

'Nederlands moet voertaal blijven aan universteit'

D66-kamerlid A. Nuis wil in de nieuwe Wet Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) vastgelegd zien dat Nederlands de voertaal blijft op de universiteiten en hogescholen. Nuis zal daartoe een amendement op de wet indienen. Het kamerlid studeert nog op de vorm die het wetsartikel zou moeten krijgen. Uitzonderingen zijn zeker mogelijk, zoals bij talenstudies, maar die wil Nuis aan strenge regels binden. De wens om dit element in de wet op te nemen is bij Nuis ontstaan nadat minister Ritzen zich eens had laten ontvallen dat het wellicht nuttig was om colleges vaker in het Engels te gaan geven. Nuis: 'Die opmerking van de minister was op zichzelf niet zo belangrijk, maar er waren een paar universiteitsbestuurders die er meteen gretig op insprongen. Dat heeft mij beangstigd, want na de invoering van de WHW zijn de universiteiten in principe autonoom en dus gerechtigd om zelf te besluiten in welke taal de colleges voortaan gegeven worden. Ik vind het erg belangrijk dat Nederlands in principe de voertaal blijft en ik zal dan ook zeker een amendement van die strekking indienen.' Bij de behandeling van de Onderwijsbegroting heeft de Tweede Kamer al een motie van de VVD aangenomen, waarin ervoor gepleit wordt de regel dat Nederlands voertaal is in ons onderwijs in elke onderwijswet wordt opgenomen. Minister Ritzen heeft toen aangekondigd een studie naar het probleem te laten verrichten. (HOP/MvL)

Universiteiten vragen numerus fixus voor 13 studierichtingen

De universiteiten adviseren minister Ritzen voor het eerst om een toelatingsbeperking in te stellen voor de studierichting lucht- en ruimtevaarttechniek (Delft); deze studierichting zou komend jaar niet meer dan 335 studenten moeten toelaten. De nieuwe studierichting Natuurwetenschappen (Utrecht) zou niet meer dan 50 studenten moeten opnemen en als de minister zijn goedkeuring verleent aan de studierichting technische bestuurskunde in Delft, dan adviseren de universiteiten ook daarvoor een studentenstop, namelijk van honderd. Net als voorgaande jaren zou verder de instroom beperkt moeten worden bij Tandheelkunde (180 studenten), Geneeskunde (1485), Diergeneeskunde (175), Bedrijfskunde (1975), Industrieel Ontwerpen (325), Beleid en management gezondheidszorg (100), medische biologie Utrecht (80), gezondheidswetenschappen in Leiden en Nijmegen (160), Japankunde (40) en Romaanse talen in Groningen (200). De reden voor de toelatingsbeperking is bij alle studierichtingen behalve Tandheelkunde gebrek aan capaciteit bij de faculteit. Alleen bij Tandheelkunde geldt

het arbeidsmarkt-criterium: daar bepaalt de beperkte vraag om tandartsen de instroombeperking. Het is waarschijnlijk de laatste keer dat de universiteiten de toelatingsbeperking tot studierichtingen op deze manier met de minister regelen. Als de nieuwe wet op het Hoger Onderwijs, zoals de bedoeling is, in het studiejaar 1992/93 wordt ingevoerd gelden voortaan andere regels. De universiteiten mogen dan bij elke studierichting, binnen zekere grenzen, zelf bepalen hoeveel studenten zij toelaten. Wel is het zo dat bij studierichtingen waar het aantal aanmeldingen landelijk hoger is dan het aantal plaatsen alleen het argument van 'capaciteitsproblemen' niet meer opgaat. In die gevallen worden de faculteiten juist gedwongen elk jaar meer studenten op te nemen. Wel kunnen de universiteiten een beroep doen op de 'maatschappelijke behoefte-fixus', die ruimer is geformuleerd dan de bestaande 'arbeidsmarkt-fixus'. Volgens de nieuwe wet is het steeds het Parlement dat de numerus fixus-aanvragen moet goedkeuren. (HOP/MvL)

PAGINA 7

De nieuwe man

Hij houdt zijn huis in het Brabantse St. Oedenrode aan. Voor door de week zoekt hij iets in Maastricht, want hij wil zijn "eervolle opdracht" met alles erop en eraan kunnen uitvoeren. Dr. mr. Sanders ziet de functie van decaan van de faculteit der geneeskunde wel zitten, en trekt zich vooralsnog weinig aan van het eerdere geharrewar rondom de vorige decaan. Het achterste van zijn tong laat hij echter nog niet zien, maar de jurist in hem geeft wel te kennen dat de regels moeten worden nageleefd.

PAGINA 8

Massamedia

Wie denkt dat de tv-kijker na het zien van een postbus 51 spotje over de oorzaken hart- en vaatziekte zijn geliefde pilsje laat staan en de sigaret dooft, heeft het mis. Massamediale voorlichting verandert geen gedrag. Daar is ook "op maat gesneden" voorlichting van mens tot mens voor nodig blijkt uit het proefschrift van Vic Damoiseaux.

PAGINA 9

Nabije Oosten

Volgens opiniepeilingen is Israël het land dat door Nederlanders het meest wordt bewonderd. Als er een keer iets mis dreigt te gaan met de joodse staat, komt Nederland direct te hulp, zo is in de Golfoorlog nog eens gebleken. Ook tijdens de Oktoberoorlog van 1973 kwam Nederland op voor Israël, zelfs ten koste van een olie-embargo. Fred Grünfeld, die promoveert op het proefschrift 'Nederland en het Nabije Oosten', beschrijft hoe Nederland tijdens de nasleep van de Oktoberoorlog eerder de zijde van Israël koos dan die van de Europese partner Frankrijk.

PAGINA 15

Louter Letteren

Na een korte afwezigheid is Louter Letteren gelouterd terug voor alle geletterden. Met Ad van Iterson, Maarten Doorman en Emma Crebolder.

PAGINA 16

Studentensalon

"Can I have an egg please," klonk het herhaaldelijk in een verloren hoek van het Parc d'Exposition in Brussel. Daar lokte de RL-stand met een mand vol chocolade paaseitjes buitenlandse studenten voor een studie in Maastricht. De mand deed zijn werk. Studenten kwamen er opaf, namen een ei, maar helaas, daar bleef het dan ook bij.

Twaalf 'prominente teams' mogen 12,5 miljoen verdelen

NWO lanceert 'Stimulans' voor onderzoekscholen

Onderzoeksfinancier NWO heeft 12,5 miljoen gulden uitgelooft, waarmee het nog dit jaar twaalf prominente onderzoeksteams een impuls wil geven om 'zich te kwalificeren als onderzoekscholen van internationale allure'. Voor dit programma Stimulans 1991 kan elke universiteit tot half augustus maximaal drie voorstellen indienen. Ook volgend jaar zal er een dergelijke ronde zijn.

Volgens het kabinetsstandpunt uit februari kan NWO de komende jaren 12,5 miljoen gulden verdelen onder de 'top' van de door de universiteiten op te zetten onderzoekscholen. De opbouw van dit stelsel - via een keurmerkprocedure van de Koninklijke Akademie (KNAW) - zal nog wel twee jaar duren. Daar wilde NWO niet op wachten. Met het beschikbare geld wil men alvast "de grond bewerken" voor het opzetten van onderzoekscholen, aldus NWO-voorzitter dr. J. Borgman. Aanvragen voor steun uit Stimulans '91 worden, na advies van de gebiedsbesturen, toegewezen door het NWO-bestuur. Beste onderzochtscholen zijn hier-

mee niet vrijgesteld van deelname aan de erkenningsprocedure via de KNAW. Maar, vindt Borgman: "als je bedenkt hoe streng wij moeten selecteren, zou het wel gek zijn als deze groepen straks alsnog tussen wal en schip zouden vallen." Over de definitieve erkenningsprocedure overlegt de KNAW nog met NWO en de vereniging van universiteiten (VSNU). In juni hoopt men eruit te zijn. Knelpunt is ondermeer de eis van het kabinet dat een school de formele basis behoeft als 'onderzoeksinstituut'. Dat vergt binnen de eigen universiteit een nogal zware procedure; men zoekt nu een manier om lokale en landelijke erkenning deels gelijk op te

laten lopen. Verder wordt overwogen om de behandeling van plannen voor onderzoekscholen over enkele jaren uit te smeren, waarbij in verschillende rondes steeds enkele disciplines aan bod komen. Overigens komt Stimulans '91 niet in plaats van het Stimulus-initiatief, waarmee NWO complete onderzoeksprogramma's van universiteiten had willen steunen. Dit plan - dat de bekroning moest worden in het assortiment van NWO-subsidies - ligt nog steeds op de plank in afwachting van toekomstige budgetverhoging.

HOP, Frank Steenkamp

Democratie

Het ontwikkelen van politieke ideeën is een fascinerend onderwerp. Hoe komen zulke ideeën eigenlijk tot stand? Waarom kent het ene land een duidelijk links/rechts schema (progressief-conservatief) terwijl andere landen partijen hebben die zich niet zo maar in een schema van zulke simpelheid laten inpassen?

In Groot Brittannië heeft men een fraaie oplossing gevonden voor deze problematiek. Het kiesstelsel werkt zo, dat er in het parlement maar twee partijen domineren, partijen die keurig passen in het links/rechts schema. Denk je dat je ideeën niet in één van deze twee richtingen in te passen zijn, dan stem je liberaal, maar weet dan wel dat alle liberalen (of sociaal-democraten) er samen niet aan te pas komen in het werkelijke politieke gebeuren.

In Nederland kennen we de evenredige vertegenwoordiging, met als resultaat dat mensen niet zo simpel links/rechts (zwart/wit) hoeven te stemmen. Ze stemmen gewoon de partij, die ze vertrouwen of waarin ze geloven. Het indelen in simpele links/rechts schema's doen anderen dan wel.

Ons grote probleem is, begrijp ik uit 'Het schoolblad' (uitgave van de Algemene Bond van Onderwijzend Personeel) dat we hier naast mooie, in het schema passende partijen ook de Christendemocratie kennen, om van 'klein rechts' nog maar te zwijgen. De columnist Ahasveros (waarom de schrijver zich achter een pseudoniem verbergt wordt dadelijk duidelijk), zoekt een 'grote partij, die niet blindvarende op één of andere ideologie, op verstandige wijze het algemeen belang boven het individuele stelt en die zonder de persoonlijke vrijheid in immateriele zaken aan te tasten, ervoor zorgt, dat de maatschappelijke tegenstellingen niet te groot wordt'. Kortom, een soort CDA, denk ik dan, maar hoe ver ben ik daarmee van Ahasveros zelf verwijderd! Hij ziet die partij als een linkse partij, die zoals Pv/dA en D'66 'vanuit een in oorsprong pragmatische stellingname', bereid is tot compromissen met naderen. Deze, in wezen goede partijen moeten dus samenwerken met anderen. Dan is daar de VVD. Wel dat zit zo: "De VVD aanbidt de mammon en belijdt dat nog openlijk: wat goed is voor ongeveer 3x modaal, is goed voor dit vaderland". Heel slecht dus, echter 'dat is duidelijk en staat zakelijke onderhandelingen wat in de weg'.

Maar helaas er is ook nog de Christendemocratie. Die komt als volgt tot een stellingname. Het gaat er om 'een onontwarbare obscurantistische knoedel van brokken schuldgevoel, valse schaamte, benepenheid en vooral huichelarij met de handen gevouwen en de blik omhoog'. Het zal de lezer nu wel duidelijk zijn, dat slechts een coalitie van Pv/dA en D'66 (nobel links) en VVD (de mammon toegegaan en dus minder nobel) de Nederlandse politiek weer kansen geeft voor de toekomst. Eigenlijk is het een wonder dat zo'n derde deel der Nederlandse kiezers kiest op, of vanuit de weerzinwekkende knoedel, die Ahasveros zo dwars zit.

Naar mijn gevoel gaat het (daarkomt mijn eigen knoedel) om een eigenlijk best amusante politieke stellingname. Die loopt zo: Jij zelf hoort tot het verlichte deel der natie (rationeel pragmatisch). Je kleinere tegenstander deugt per definitie niet, maar kan wel eens onmisbaar blijken te zijn (zakelijke onderhandelingen dus). Maar de grote tegenstander dan? Die is per definitie slecht 'dom' en innerlijk verward.

Ach ja, zo kun je ook politiek bedrijven. Buiten jouzelf en jouw stroming is er slechts slechtheid en domheid. Enige probleem daarbij is, dat de democratische gedachte juist niet gebaseerd is op zulk zwart/wit denken.

W. Albeda

UNIVERSITAIRE VERKIEZINGEN 1991

VERKIEZINGEN UW RECHT UW BELANG

Wilt u een actieve(re) rol in het universitaire of facultaire bestuur, of binnen uw beheerseenheid? Wilt u uw stem laten horen daar waar de belangrijke beslissingen worden genomen?

STEL U DAN KANDIDAAT !

voor een zetel in de universiteitsraad (alle geledingen), de faculteitsraad (alle geledingen) of de medezeggenschapscommissie.

Op 9, 10 en 11 april 1991 kunt u zich kandidaatstellen. De formulieren zijn verkrijgbaar bij het Centraal Stembureau en op de inzageplaatsen (zie elders in dit nummer). Op 11 april 1991 om 17.00 uur sluit de termijn voor de kandidaatstelling.

UW KANDIDAATSTELLING KUNT U NU NIET WEER UITSTELLEN; U LOOPT DAN HET RISICO DAT U TE LAAT BENT EN IN HET ERGSTE GEVAL WEER TWEE JAAR MOET WACHTEN OM DAADWERKELIJK UW INBRENG TE KUNNEN HEBBEN IN HET UNIVERSITAIRE BESTUUR !

Voor verdere verkiezingsdata wordt verwezen naar elders in dit nummer. Mocht deze publicatie niet voldoende antwoord op uw vragen geven, neemt u dan contact op met de secretaris van het Centraal Stembureau, kamer 0026B, Oud Gouvernement (Bouillonstraat 3), tel. 887165/887166.

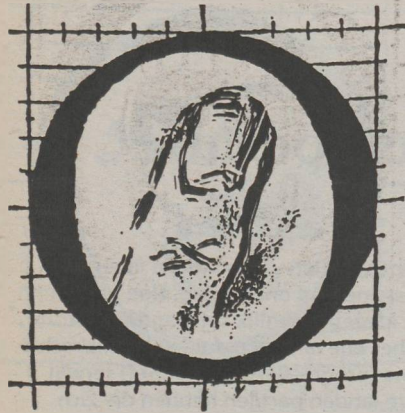
Paul de Leeuw

Leeuw schreeuwde voor drie ton

De Informatiseringsbank heeft 284.000 gulden meebetaald aan het VARA-programma 'Voor 18 jaar en ouder'. Dat bedrag wordt betaald uit het voorlichtingsbudget van de bank. Een mediatraining voor de directie van de bank is niet nodig. Dat antwoordt minister Ritzen op vragen die het CDA-kamerlid Lansink had gesteld over het genoemde VARA-programma. Zijn eigen oordeel kies omzeilend laat de minister weten dat 'de waardering bij de doelgroep heel hoog was'. Het programma werd gepresenteerd door Paul de Leeuw en bestond voor een groot deel uit show en voor een kleiner deel uit informatie over studiefinanciering en OV-kaart.

Overigens was ook vanuit 'de doelgroep', de studenten, wel wat kritiek op het programma gekomen. De landelijke studentenvakbond LSVB had te elfder ure besloten geen medewerking aan het programma te leveren omdat ze vond dat het een eenzijdig en vooroordelen bevestigend beeld gaf van studenten: 'alsof studenten alleen drinken, roken en naaien'. (HOP/MvL)

Bladeren

Bart Brouwers

Sick

Sick-building syndromes heb je in alle soorten en maten. De redactie van Observant zat vroeger op de bovenste etage van het oude hoofdgebouw (aan de voorkant), waar normaal lopen, laat staan ademen, nauwelijks mogelijk was. Om aan alle klachten van de medewerkers tegemoet te komen is op een goede dag een ploeg specialisten afgestuurd op deze wantoestand en die zal inmiddels wel een onderzoekje hebben opgestart of rapportje hebben afgerond. Hoe de situatie er nu is, is ons niet bekend, maar waarschijnlijk is de RL qua sickness inmiddels voorbijgestreefd door de Technische Universiteit Twente. De vier medewerkers van de telefooncentrale hoefden begin maart al geen kachel meer aan te zetten om de temperatuur tot 27 graden te kunnen opstoken. En naast de overlast door de zon, hebben zij evenzeer hinder van lawaai, verkeerde lichtinval en hinderlijke geuren. Volgens een van de telefonistes is de kamer door het vele glas te vergelijken met een broeikas. Lamellen werden geprobeerd, maar die verergerden slechts het gevoel opgesloten te zitten. Een inderhaast aangebrachte airconditioning produceerde zoveel ruis, dat telefoneren, toch geen onbelangrijke bezigheid voor een telefoniste, niet meer mogelijk bleek. Die bleef daarna dus ook maar in de off-stand. Een nieuwe oplossing is echter in aantocht. Als de plannen goedgekeurd worden, gaat het plafond er binnnekort uit, om plaats te maken voor een ingenieus rooster dat de

telefonistes het idee moet geven in de vrije ruimte te werken. En nou maar hopen dat het niet gaat regenen. (TU nieuws)

Sponsoring

Het College van Bestuur van de Leidse Universiteit wil zijn hoogleraren laten sponsoren. Daarmee willen de bestuurders een oude klacht, dat er te weinig geld zou zijn voor de aanstelling van hoogleraren, uit de wereld helpen. Zeker gezien het aantal bezuinigingen van de afgelopen tien jaar en de daarmee gepaard gaande terugloop in het aantal hoogleraren, zou sponsoring hard nodig zijn, aldus de Leidenaars. Het idee is, dat een of meerdere bedrijven voor enkele jaren geld op tafel leggen om een hoogleraarschap te kunnen bekostigen. Dat die hoogleraar daarvoor in ruil bijvoorbeeld in een t-shirt van Philips bij NOS-laait gaat zitten is volgens het College niet eens nodig. Hij hoeft dat t-shirt niet eens bij zijn eigen colleges te dragen. Aan de andere universiteiten is verdeeld gereageerd op het Leidse idee. Utrecht is sceptisch en beweert dat het zelf al jaren geleden een gesponsorde hoogleraar aanstelde. Groningen wijst het plan af: "Je kunt niet de markt de universiteit laten dicteren." (Mare, UK, U-blad)

Tweedehands

Een leuke actie van het Bureau van de Rijks Universiteit Groningen. Voor slechts 500 gulden kunnen medewerkers zich eigenaar noemen van een (tweedehandse) Tulip-computer. Dat zal dus wel storm gelopen hebben, zou je zo denken. Zeker omdat er maar twintig stuks voorradig waren. Maar dat viel tegen. Tot nu toe blijven er nog acht apparaten onverkocht. Dat zal alles te maken hebben met het briefje dat dezelfde medewerkers van hetzelfde Bureau hebben gekregen. Daarin staat een waarschuwing dat kopen van een aanbieder-Tulip geheel voor eigen risico is. De voordeeltjesjagers kregen een

reeks nadelen opgesomd "om U een teurstelling te voorkomen en een hoop ellende te besparen". De pc's zouden vrijwel onbruikbaar zijn omdat ze zo verouderd zijn ("gewende programma's gebruiken? spelletje met de kinderen spelen? Vergeet het maar") en blinken uit door het gebrek aan service. "Wanneer U toch een dergelijke machine koopt, geldt de gebruikelijke 3-meter garantie, oftewel tot aan de voordeur." Volgens de briefschrijver is minstens 800 gulden nodig om het apparaat een beetje up-to-date te krijgen. "Die dingen zijn niet voor niets afgeschreven." (UK)

Prins

Ook Rotterdam heeft zijn royalty. Bea's tweede zoon, Johan Friso, blijkt al sinds augustus economie te studeren in de Maasstad, maar niemand was dat opgevallen totdat de koningin er zelf op attendeerde. Zij deed dat in een tv-interview dat WL Brugsma onlangs met haar had. Johan Friso van Oranje (onder die naam staat hij ingeschreven in Rotterdam) volgt netjes alle colleges en krijgt daarbij stevast het gezelschap van een beveiligingspief van het koninklijk huis. Geruchten dat in de collegezalen inmiddels kogelvrij glas is geplaatst worden door de Rijksvoorlichtingsdienst ontkend. Friso studeert ook in Delft (lucht- en ruimtevaarttechniek) en schijnt behalve aan de Delftse grachten, ook aan een Rotterdamse singel te beschikken over een onderkomen op stand. (Quod Novum)

Ruzie

Er heerst verdeeldheid binnen de Nederlandse studentenbonden. De Groningse afdeling (GSB) beschuldigt de landelijke koepel (LSVB) er onder andere van traag en dogmatisch te zijn. In totaal is er een waslijstje met vijftien actiepunten opgesteld, waarin de LSBV volgens de GSB niet deugt. Het Groningse bestuur wilde eigenlijk het liefste uit de nationale bond stap-

pen, maar de meerderheid voor dat besluit was zo krap dat de uiteindelijke beslissing nog maar eventjes is uitgesteld. Direct overleg tussen Groningen en het centrum lijkt nog de enige uitweg uit deze studenten-vakbondscrisis. (UK)

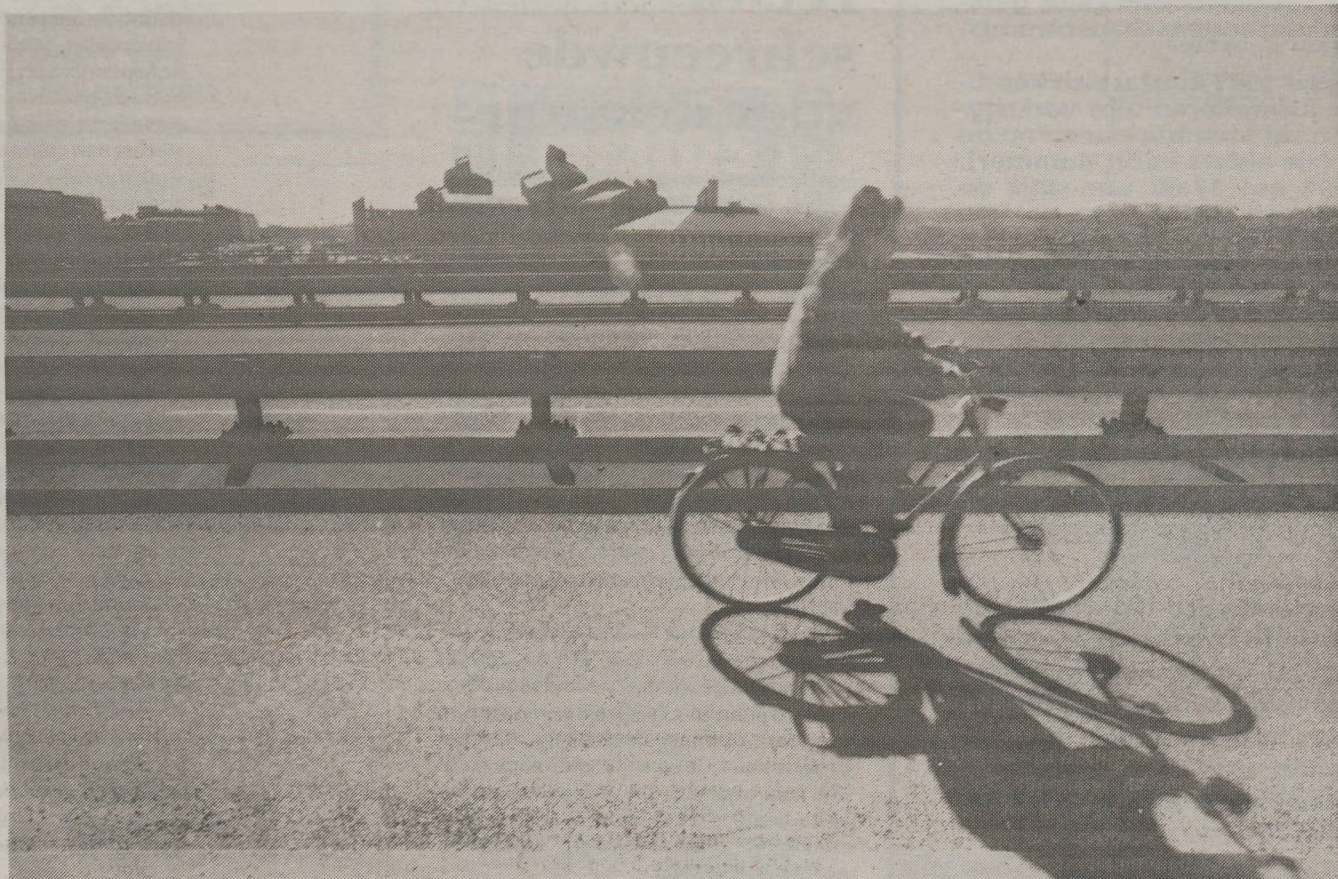
Academicici

Dank U, liever geen academicus. Die afwijzing wordt steeds meer gehoord binnen het bedrijfsleven. Hetzelfde bedrijfsleven probeert diezelfde academicici er wel steeds weer van te overtuigen dat met een opfris- of omscholingscursus de weg weer open ligt, maar die belofte gaat ook steeds minder vaak op. Met name informatici hebben last van dat gebrek aan interesse bij de bedrijven. De vraag naar universitair geschoolde informatici en naar tot informaticus omgeschoolde academicici is op het moment erg klein. Voor de wat praktischere ingestelde hbo'ers met informatica-kennis en -ervaring ligt de wereld echter open. (Carrière)

KRO

Een nieuw KRO-spelletje, speciaal voor studenten: Meesterbrein. Het idee is gejat van de BBC, waar het programma 'Mastermind' al jaren goed scoort. De KRO is op zoek naar enkele meesterbreinen en heeft daartoe enkele universiteiten aangeschreven met het verzoek eens rond te neuzen naar mogelijke intelligentiecentra. Kenmerk van het spelletje is het hoge tempo, waarin de vragen op de kandidaten worden afgevuurd. Als een waar Stalin-orgel spuugt de quizmaster zijn vragen (onderverdeeld in twee van tevoren door de ondervraagde opgegeven specialismen) op de kandidaten af. Wie wil dient een briefje te schrijven naar de KRO-tv, Meesterbrein, Postbus 1974, 1200 BZ Hilversum. Een aanmeldingsformulier valt dan bij je in de bus. (UT-nieuws)

Cosa di Franco

Autovrije seconde op Kennedybrug

In r
kran
Gro
op
een
lanc
ve
van
teit
zorg
stro
resp
nurr
het
vers
over
se st
ning
vele
nigi
SOR
Stuc
vold
adv
dire
Adv
tie v
aan
Stud
gen
schil
land
bij v
ontt
Bren
den
bij e
Heel
verte
lopi
rest
hebt
num
versi
het
tenti
zeke
voor
uitge
"Adv
nieu
Jacq
denk
grot
"een
is in
met:
inmi
nemi
blijkt
schie
ruim
bank
in af
inter
stude
dent
vindt
met
maar
als w
is go
drie j
tie v.

Markt voor studentenmagazines moet bestaan nog steeds bewijzen

Studentenkrant bijna dood, SUM en BUL zien volop brood

Het is stil geworden rond de landelijke Studentenkant. Al vanaf februari zijn de displays van het gratis, landelijke maandblad door en voor studenten leeg. De krant verkeert in financiële nood. Van de twaalfduizend gulden aan advertentiegeld, nodig om één oplage van 50.000 nummers uit te brengen, werd de laatste maanden nog niet tweederde binnengehaald, bekent hoofdredacteur Anne Koornstra. Een feestelijk interview ter gelegenheid van een eerste verjaardag kreeg een treurig tintje. Koornstra: "Het was niet verantwoord om nog verder door te gaan."

In maart vorig jaar ging de Studentenkant, tot dan toe een uitgave van de Groningse studentenorganisatie SORUG, op de landelijke toer. "Er is behoefte aan een kwalitatief blad met een uitgesproken landelijk karakter en een hoge informatieve waarde", lezen we op de voorpagina van het eerste nummer. In alle universiteitssteden zouden correspondenten gaan zorgen voor een "regelmatige informatie-stroom over het gebeuren daar". De correspondenten legden zich in de acht nummers die er verschenen vooral toe op het op luchtige wijze verslag doen van verstrooiende evenementen met een overwegend regionaal karakter. Groningse studenten kregen zelfs een heus 'Groninger katern' bij hun krant. Maar in de vele verhalen over OV-jaarkaart en bezuinigingen op studiefinanciering bleven ook SORUG- en ISO- geluiden doorklinken. "De Studentenkant heeft in korte tijd niet voldoende goodwill weten te kweken bij adverteerders", aldus Hans van Bremen, directeur van Van Vliet Bureau voor Media Advies, verantwoordelijk voor de acquisitie van de Studentenkant. Deels ligt dat aan de verspreiding, denkt Van Bremen. Studentenkanten worden vanuit Groningen met een busje afgeleverd bij de verschillende universiteitsgebouwen in het land. Maastricht bijvoorbeeld bleek daarbij wel eens te ver weg te zijn. Daarnaast ontbreekt het landelijke karakter. Van Bremen: "Een halve pagina uit het Noorden en een stuk uit Nijmegen, het is nogal bij elkaar geharkt."

Heeft De Studentenkant de strijd om adverteerders op de studentenmarkt voorlopig verloren, twee nieuwe human interest studentenmagazines, SUM en BUL, hebben er zich in gestort. Het eerste nummer van het full colour 'specifiek universitair magazine' SUM dat deze maand het levenslicht zag staat bol van advertenties van banken, rookartikelen en verzekeringsmaatschappijen. Datzelfde geldt voor BUL, het blad dat in december werd uitgereikt tegelijk met de OV-jaarkaarten. "Adverteerders interesseren voor een nieuw blad is moeilijk, absoluut", weet Jacq Peters van de Stichting Jaar, de bedenker van BUL. Maar Peters noemt het grote bereik van het kwartaalblad BUL "een gouden greep". Het eerste nummer is in elk geval bij alle 650.000 studenten met studiefinanciering beland en er zijn er inmiddels 110.000 die een (gratis) abonnement hebben genomen. Bovendien blijkt het blad niet te beroerd om geldschieters te belonen met redactionele ruimte. Kreeg sponsor Informatiseringsbank in het eerste nummer al vijf pagina's, in april verschijnt er een BUL met een interview met de directeur van de OV-studentenkaart BV Pim Fortuyn. "De Studentenkant is niet commercieel genoeg", vindt Peters. "Ik vergelijk het altijd maar met Greenpeace. Een ideële doelstelling, maar om dat te bereiken zo commercieel als wat." Het maandelijks magazine SUM is goed af met een financiële garantie van drie jaar van de uitgever HPU. "Een kwestie van twee jaar uiterst serieus onder-

handelen", vertelt Rikstus Oosterhuis, zakelijk leider van SUM. "Wij garanderen nu zestig pagina's redactioneel. Een constant produkt, dat is interessant voor adverteerders." En SUM houdt zich -in tegenstelling tot de Studentenkant- verre van universitaire politiek. "Daarin zijn studenten niet meer geïnteresseerd en adverteerders dus ook niet", weet de zakelijk leider.

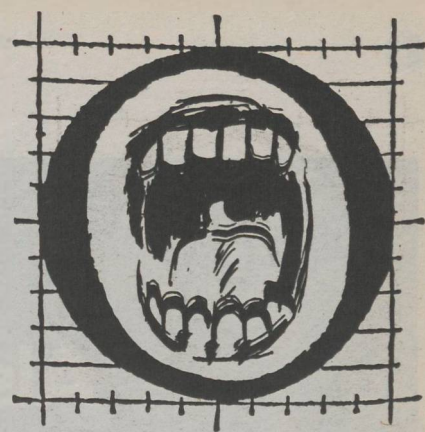
De redactie van de Studentenkant onderhandelt inmiddels met een ander acquisitiebureau en een uitgever. "Iedereen is laaiend enthousiast", is het enige wat Koornstra daar over wil loslaten. De krant streeft in elk geval niet naar het mooie uiterlijk en de kritiekloze inhoud van haar concurrenten. "Een krant met korte, heldere stukken voor en door studenten met een emotionele betrokkenheid bij het studentenleven in al haar facetten", Koornstra gelooft er nog steeds in. Hij

weet zich gesteund door de uitkomsten van een lezersonderzoek dat eind december werd gehouden onder 300 universitaire studenten. 53,3 % las de Studentenkant regelmatig en gaf een gemiddeld waarderingscijfer van 6,72%. Politiek kwam naast cultuur en sport als interessantste onderwerp uit de bus. "Onze journalistieke formule is ok", stelt Koornstra. Tot september verschijnen er waarschijnlijk enkele Groningse nummers, maar Koornstra weet vijftientig procent zeker dat er in september weer een landelijke krant ligt: "We hebben nu nog krediet en geloofwaardigheid omdat we niet zijn doorgedaan tot we op de fles gingen."

Ellis Ellenbroek/UK

Sum en Studentenkant: de een zijn dood, de ander zijn brood

A Point

© August Magirus

Hoezo belastingvereenvoudiging? Ik heb dit weekeinde de aangifte zitten invullen, maar die is minstens zo ingewikkeld als die van vorig jaar. Het verschil is dat ik in de loop der tijd enige handigheid had opgedaan met het systeem zoals ik dat kende. De nieuwe regelingen doorgrondde ik nog niet, dus dat kostte mij een Paasdag extra. Dat er mensen zijn die zich lenen om in zo'n commissie-Oort zitting te nemen! Je moet toch wel verregaand naïef zijn om te denken dat voorstellen voor een eenvoudiger belastingregeling ook onveranderd worden ingevoerd. Nieuwe regels treffen of bevoordelen andere belangengroepen dan tot dusver het geval was, en die groepen mobiliseren hun politieke vertegenwoordigers. Die gaan weer allerlei maatregelen voorstellen om de gevolgen te verzachten, en dat is ze niet kwalijk te nemen. Het is tenslotte hun vak. Het resultaat is een stel regels dat misschien nog ingewikkelder is dan het oude. Het enige gevolg is dat er een beleboel tijd wordt gestoken in het ontdekken van de grenzen en mogelijkheden van het nieuwe belastingstelsel. Dat betekent een enorme maatschappelijke verspilling. Decennia van opgebouwde particuliere kennis en collectieve jurisprudentie verdwijnen in de prullebak. En wie weet wat voor ellendige onvoorziene gevolgen de Oortbelasting nog zal blijken te hebben. Zoals het was, was het vast niet ideaal. Maar er waren goede redenen voor de ingewikkeldheid van het stelsel, redenen die zich nu ook weer doen gelden.

U zult inmiddels wel weten dat zakelijke etentjes niet meer voor de belasting aftrekbaar zijn. Kosten van vergaderruimtes en logies wel, dus komen er in rap tempo steeds meer restaurants waar u na uw diner tot uw verrassing ook nog vergaderd of geslapen blijkt te hebben. Arrangementen is het woord. Als de belastingdienst dit daadwerkelijk gaat controleren, dan voorspel ik u nu alvast dat eetgelegenheden het diner à la Romaine gaan invoeren. De disgenoten liggen daarbij aan op bedden, zodat bij een inval van de FIOD de sluiten van de ogen al voldoende is om de beschuldiging dat men niet blijft slapen te ontcrachten. Wakkere jongens bij de horeca!

Voor het geval u het voorlopig, totdat u precies weet waar u aan toe bent, wat kalmer aan wilt doen met buitenshuis eten, geef ik in de komende tijd wat recepten waarmee u bij uw zakenrelaties goed voor de dag kunt komen en die slechts een geringe belasting van uw portemonnee en uw ongetwijfeld kostbare tijd betekenen. Hier volgt de eerste. In deze tijd van het jaar wordt lof volop aangeboden: witlof, en het zeer decoratieve roodlof. Helaas is de bittere smaak er wat uit gekweekt, maar door de groente niet te koken blijft daarvan voldoende behouden. Verwarm op hoog vuur in een pan met dikke bodem een paar eetlepels crème fraîche en eventueel een klontje boter, en voeg een half pond lof toe die u van de harde stronkjes ontdaan en in ringen gesneden hebt. Weinig zout toevoegen. Draai dan het vuur laag, en laat de groente al roerend tien minuten stoven.

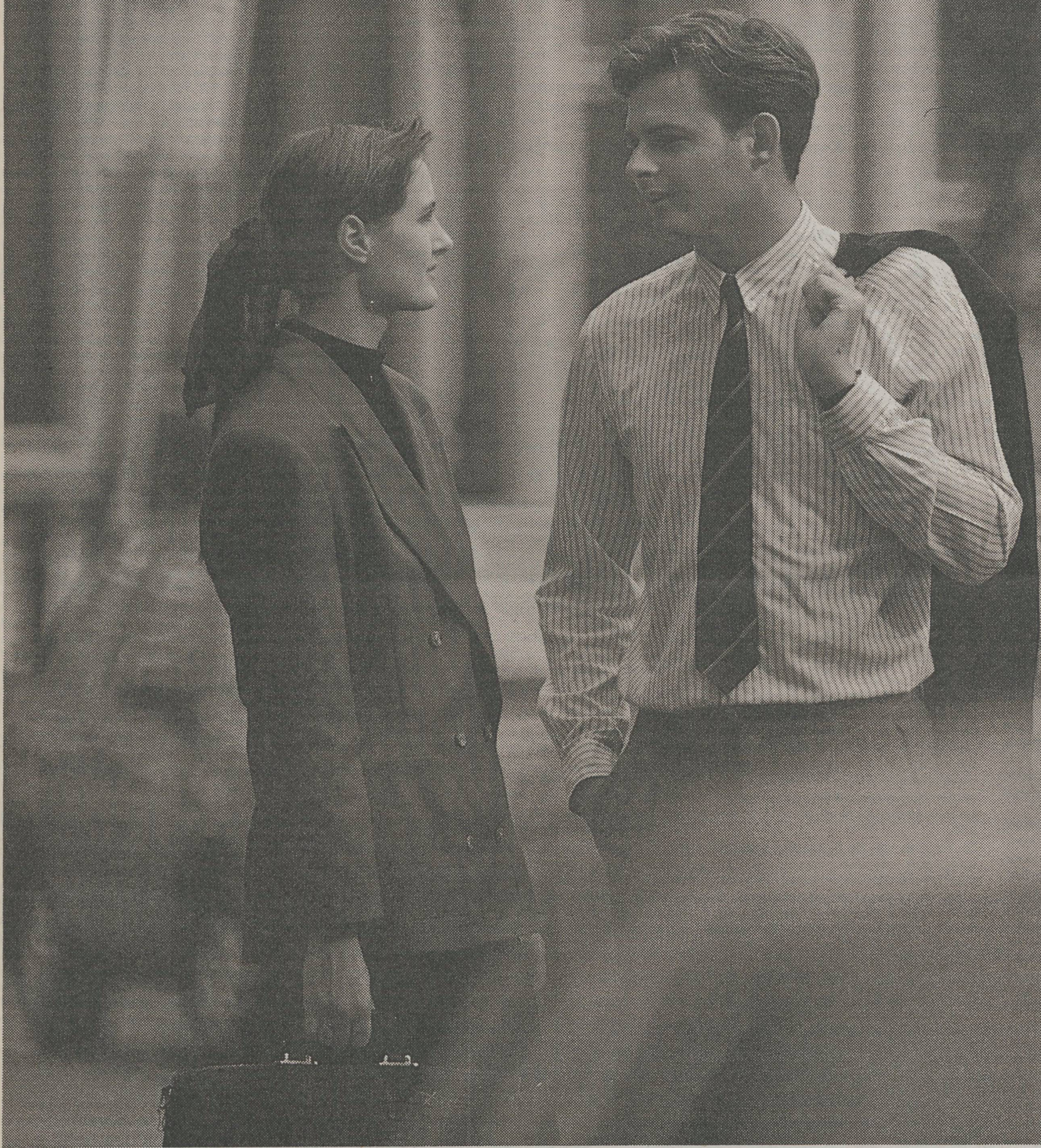
Katholieke Universiteit Nijmegen

Wijziging telefoonnummers

Met ingang van 1 april veranderen de telefoonnummers van de Katholieke Universiteit Nijmegen. Het algemene toegangsnummer wordt: 080 - 61 61 61. Voor de overige (doorkies)nummers geldt: vervang de eerste 5 door een 6.

Als je verder wilt in accountancy,
begin je bij Moret Ernst & Young.

Moret Ernst & Young, registeraccountants komt graag in contact met (bijna) afgestudeerde bedrijfs-economen, die een carrière als registeraccountant of EDP System Auditor ambiëren.

Moret Ernst & Young maakt deel uit van Ernst & Young International, een wereldwijd netwerk van samenwerkende maatschappen van accountants, belastingadviseurs en management consultants. Momenteel werken er zo'n 70.000 mensen in ruim honderd landen. Bel voor een afspraak met de heer R.J.Ekkebus, tel: 010 - 4074368.

 MORET ERNST & YOUNG

M
”
Hij
met
in d
rina
wor
nog
ziek
Volg
"Ne
was
huis
dat
in el
dec
Ons
Oed
ruin
heb
zijn
over
dag
Maa
's av
bij tr
plicht
Veel
bod
"Voc
bela
moe
nog
aank
blijki
Maar
Sand
De af
temp
door
telijk
was c
zuste
sluite
Nee,
ook r
te ge
gewe
stude
facult
dat ik
gebe
radio
Bover
curric
rader
hij in
bestu
medis
stuur
staf i
lande
sies, v
en de
verze
Voor
titel g
latere
te kie
een st
"In al
konde
verdie
maats
ik ma
Sande
indrui
weter
je wod
doe, m

Nieuwe decaan bij geneeskunde hecht aan procedures

"Men heeft zich naar de orde van de vergadering te richten"

Hij oogt brozer dan hij vermoedelijk is. Dat laatste valt althans te hopen, want wie in het huidige tijdsgewricht decaan van de medische faculteit wordt, moet op zijn minst over een dikke huid en uithoudingsvermogen beschikken. De jongste geschiedenis rond de reorganisatie en het aftreden van de vorige decaan, prof. Sturmans, toont alles behalve een harmonieus gezelschap. Dr. mr. H.W.A. Sanders wordt per 1 september de eerste beroepsdecaan aan de Rijksuniversiteit Limburg, en de tweede in Nederland. Sanders en de faculteit zijn nog vreemden voor elkaar, zodat een eerste kennismaking op zijn plaats is. Niet dat hij nu al het achterste van zijn tong laat zien. Het is zelfs de vraag of hij dat ooit doet.

Hij heeft er een weekend over nagedacht en toen teruggebeld met de boodschap dat hij er wel over wilde komen praten. Dat was in december. Voor Sanders, radioloog in het Eindhovense Catharina-ziekenhuis, kwam de suggestie om decaan in Maastricht te worden volstrekt onverwacht. Normaal gesproken zou hij de hem nog resterende tijd voor het pensioen, vier jaar, gewoon in het ziekenhuis hebben doorgebracht. Toen kwam dat telefoontje. Volgens velen was het prof. Flendrig die hem introduceerde.

"Nee, ik vertel niet wie mij belde. Dat doet er ook niet toe. Flendrig was inderdaad een van mijn collega's in het Eindhovense ziekenhuis, en verder was hij de voorzitter van de commissie die kandidaten zocht. Wie het ook was, mij is kort uitgelegd hoe de situatie in elkaar zat, wat men zocht, en dat men in ieder geval een fulltime decaan wilde."

Ons gesprek vindt plaats in een dorpje boven Den Bosch, St. Oedenrode, in een monumentaal pand aan de markt. Binnen veel ruimte ("als u in mijn curriculum kijkt ziet u dat ik acht kinderen heb"), waarin veel antiek. Niet het soort woning dat iemand op zijn eenenzestigste graag verlaat. Sanders: "Dat was een van de overwegingen die me deden aarzelen. De afstand is te groot om dagelijks op en neer te rijden. Ik ga dus maar iets zoeken in Maastricht voor door de week, want ik heb begrepen dat er ook 's avonds nog het een en ander plaatsvindt dat je als decaan hoort bij te wonen. Wetenschappelijke bijeenkomsten, wat sociale verplichtingen."

Veel andere negatieve bijgedachten over het Maastrichtse aanbod had hij niet, integendeel.

"Voor mij was dit een eervolle opdracht. Het is een nuttige en belangrijke functie, en als je iets van dit niveau krijgt aangeboden moet je goede redenen hebben om het te weigeren. Ik twijfelde nog wel even over de vraag: kan ik het aan, en wil ik het wel aankunnen. Ik weet natuurlijk niet of dit een groot succes zal blijken."

Maar het zelfvertrouwen won het van de bescheidenheid, en Sanders hapte toe.

De afwikkeling van de benoeming vond vervolgens in een razend tempo plaats. In gevallen als deze wordt de decaan niet benoemd door de faculteitsraad maar door het college van bestuur. Wetenschappelijk vereist is echter dat de kandidaat hoogleraar is. In dit geval was dat een formaliteit die slechts een lichte adviesronde langs de zusterfaculteiten met zich mee bracht; Sanders zou immers uitsluitend voor de vorm hoogleraar worden?

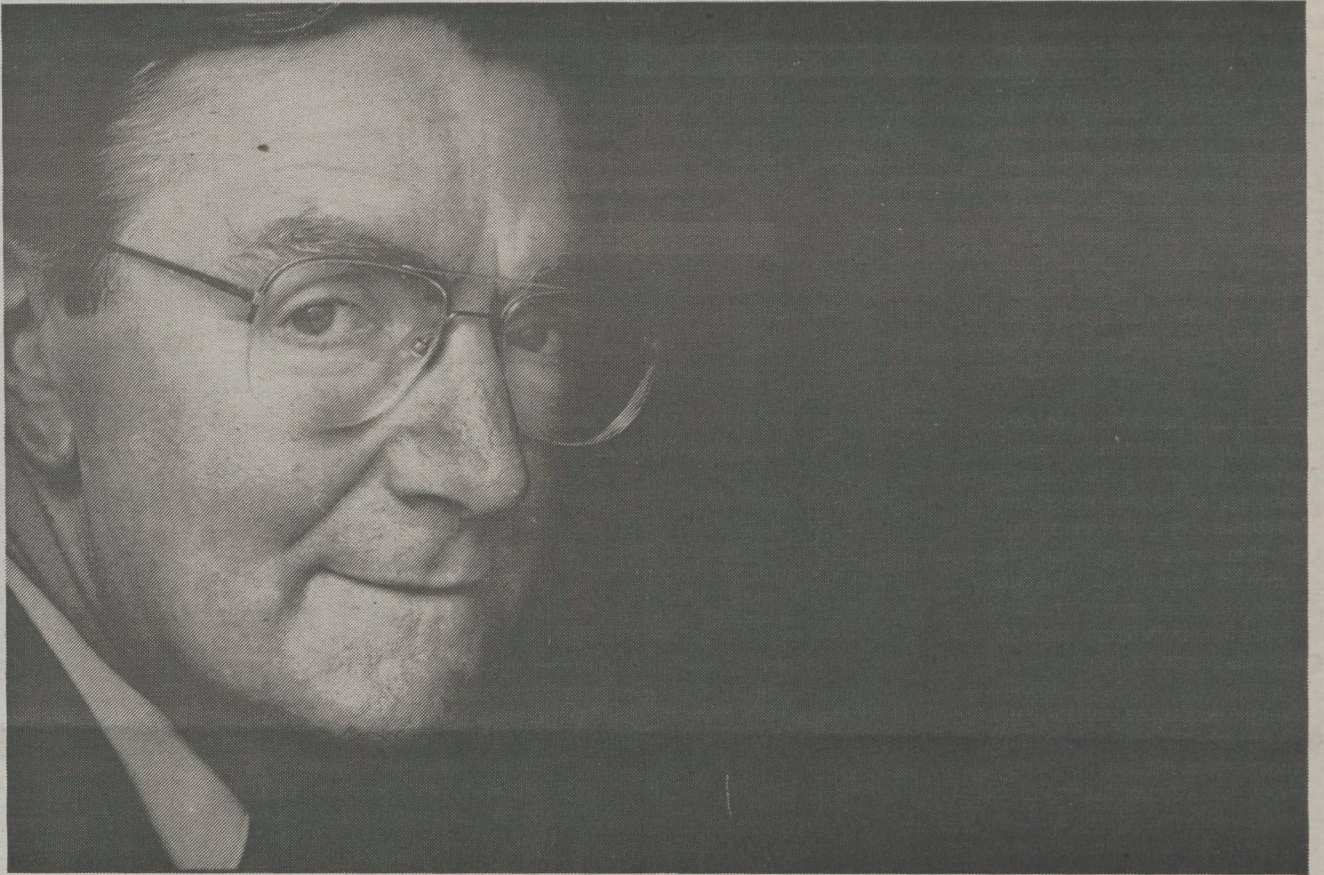
Nee, zegt hij zelf, en deze voorstelling van zaken bevat hem dan ook niet erg. "Ik ben beslist van plan om inhoud aan mijn leerstoel te geven. De formulering van het vakgebied is mijn suggestie geweest. Gezondheidszorgbeleid is een belangrijk terrein waar studenten wat vanaf moeten weten. Bij diverse andere medische faculteiten bestaat die leerstoel al, hier niet. Dat had als voordeel dat ik niet op de stoel van iemand anders ging zitten, iets wat gebeurd zou zijn als ik in mijn vakgebied had willen doceren, de radiologie."

Bovendien is hij op de hoogte. Wie het (nota bene verkorte) curriculum van Sanders bekijkt, struikelt over de commissies, de raden en de besturen op het terrein van de gezondheidszorg waar hij in heeft gezeten of nog zit. Zo was hij lid van het centraal bestuur van de Landelijke Huisartsen Vereniging (Sanders is zijn medische loopbaan als huisarts begonnen), lid van het hoofdbestuur van de KNMG, voorzitter van het bestuur van de medische staf in het Catharina-ziekenhuis. Op dit moment is hij zowel landelijk als in zijn eigen regio actief in een flink aantal commissies, waaronder het Centraal Orgaan Tarieven Gezondheidszorg en de Beroepscommissie Wet op de Toegang tot de Ziektekostenverzekeringen.

Voor functies als die laatste komt zijn meest recente academische titel goed van pas. Sanders heeft zich na zijn huisartsenbestaan op latere leeftijd (40) laten omscholen tot radioloog ("ik besloot iets te kiezen waar ik niets vanaf wist"), om op nog latere leeftijd (50) een studie rechten in Utrecht te gaan doen.

"In al die commissies merkte ik dat juristen zo goed uit de voeten konden met hun kennis. Ik besloot om me daar ook eens in te verdiepen, want het recht heeft zijn tentakels overal, het is heel maatschappelijk. Toen ik voor mijn eerste tentamens slaagde ben ik maar doorgegaan."

Sanders mag sinds 1984 'mr.' voor zijn naam zetten. Dat blijkt indruk te maken. "Als mensen in zo'n commissie of werkgroep weten dat je ook nog jurist bent, geeft dat een extra gewicht aan je woorden. Men kent er een grotere betekenis aan toe dan ik zelf doe, maar handig is het wel."

Of het een overblijfsel van de rechtenstudie is of niet, Sanders is in ieder geval wel geporteerd voor een strikte naleving van procedures. Dat zal hij ook de faculteit voorhouden. "De juristen hebben niet voor niets dikke boeken volgeschreven over het procesrecht. Het gaat erom dat niet alleen de inhoud van het beleid, maar ook de manier waarop je het doet de toets der kritiek kan doorstaan. Die regelingen zijn er niet voor niets."

"In de besprekingen die aan mijn benoeming vooraf gingen vroeg iemand of ik zou streven naar consensus. Nou vind ik dat een beetje een modieus woord, en ik denk ook niet dat dat altijd moet. In het bestuur wel, daar is dat heel belangrijk, maar verder, in de faculteitsraad bijvoorbeeld, is het niet altijd mogelijk. Er zal dus wel kritiek komen. Maar zoals ik me aan de regels zal houden, verwacht ik dat van anderen ook. Men heeft zich naar de orde van de vergadering te richten."

Het probleem bij geneeskunde zit hem echter in het feit dat er zich zoveel buiten de raad afspeelt, in de wandelgangen.

Sanders: "Als er mensen zijn die vinden dat het bestuur het niet goed doet, kan die kritiek best op de gang gespuid worden, dat is toch niet te vermijden. Als het uiteindelijk maar wel terecht komt waar het wezen moet, bij het bestuur. Maar dan moeten die mensen er wel op de goede plek mee op de proppen komen."

Wie zo praat lijkt al bijna een insider, want Sanders' beschrijving van de huidige praktijken bij geneeskunde, en dan vooral hoe het niet gaat, lijkt redelijk adequaat. Kent hij de facultaire cultuur dan toch? Nee, maar hij voelt haar wel haarscherp aan. "Ik vind dat zo'n cultuur niet zo ver moet gaan dat allerlei ondergrondse stemmingen, ongreepbare processen, een bepalende invloed op de loop der zaken hebben. Polariseren en meningsverschillen zijn prima, als ze maar wel gearticuleerd worden."

Sanders heeft zich niet uitgebreid in de facultaire geschiedenis gestort. Natuurlijk heeft hij zich laten informeren, maar "ik heb niet mijn best gedaan om me echt in het verleden te verdiepen, dat vond ik onvoldoende relevant om ja of nee te zeggen toen ik gevraagd werd. Voor de vervulling van de taak is het dat wel, dus ik zal me goed gaan voorbereiden." En de daad bij het woord voegend kijkt hij met enige gretigheid in een der meegebrachte Observanten van het begin van dit academisch jaar, toen de bestuurscrisis bij geneeskunde was uitgebroken en decaan Sturmans zijn beklag deed over de politieke zeden in de faculteit. Die stukken wil hij nog wel eens lezen; hij heeft ze niet eerder gezien. De officiële rapporten heeft hij wel bestudeerd, en daaruit is hem wel het een en ander duidelijk geworden.

Heeft hij toch niet het gevoel zich met de ogen dicht in een wespennest te begeven?

Nee, dat valt wel mee, vertelt hij. En hij is optimistisch. Juist omdat de mensen in de faculteit zelf donders goed weten waar het mis is gegaan verwacht hij een positieve houding in de nabije toekomst. De faculteit kan moeilijk zo verder blijven modderen. "Ik geloof dat er nu een besef van collectiviteit leeft, inzicht in het feit dat die meer is dan een optelsom van afzonderlijke eenheden. Men weet dat de eigen daden consequenties voor anderen kunnen hebben. Er heerst nu een positieve instelling. Tenminste, ik neem aan dat die geen schijn is." En met de vlakke hand op de Observant met het verhaal over de bestuurscrisis voor hem op tafel dreunend: "Déze mensen hebben ook de plicht om te leren van het verleden!"

De nieuwe decaan zal zich niet alleen in de bestuurlijke mores verdiepen, belooft hij. Hij gaat niet voor vier jaar alleen maar op de winkel passen. Echt gearticuleerde ideeën over de vraag hoe het met de faculteit verder moet heeft hij nog niet, maar die komen wel. De relatie met het ziekenhuis, met de faculteit der gezondheidswetenschappen, veel wil hij er nog niet over zeggen. Zolang maar duidelijk is dat faculteit en AZM op elkaar aangewezen zijn en dat de verhoudingen dus goed moeten zijn. En over afstemming of samenwerking met GW wil hij best praten, maar iets als een fusie ligt niet erg voor de hand. Ieder moet primair zijn eigen taken doen, vindt hij.

Bij een paar zaken zet hij wel zijn vraagtekens. Het PGO bijvoorbeeld. De afkorting als zodanig is hem nog niet bekend, pas bij het noemen van de volledige term schiet hij overeind. Het uitgangspunt, leren leren, vindt hij fantastisch, over de uitwerking heeft hij zijn twijfels. Steken de studenten wel genoeg basiskennis op? Zitten er genoeg prikkels in het systeem om de basishoofdstukken van de verschillende boeken zelf door te willen nemen? Hij heeft het aan Maastrichtse co-assistenten in het Catharijne-ziekenhuis gevraagd, en niet iedereen doet het.

Misschien moet het PGO wel aangepast worden. De keuze voor zo'n systeem is tenslotte niet voor de eeuwigheid, en wellicht niet voor alle vakken even verstandig.

Dat het college van bestuur in het kader van de profilering in de toekomst wellicht faculteiten een minimum aan PGO zal opleggen lijkt hem minder geslaagd. Hoe zou hij reageren?

"Ik zou eerst in de wet kijken, en in het bestuursreglement. Vervolgens kan ik waarschijnlijk zeggen: college, u gaat te ver."

Wammes Bos

Onderzoek naar invloed van massamedia op gedrag

"Met voorlichting alleen los je geen problemen op"

De telefoon van Vic Damoiseaux, universitair docent van de vakgroep gezondheidsvoorlichting en opvoeding, staat sinds vorige week dinsdag roodgloeiend. Toen kreeg de Nederlandse massamedia via een bericht op de telex, lucht van zijn proefschrift 'Listen, lusten en lasten van massamediale voorlichting. De planning van publieksgerichte interventies'.

Een uitstekend geplande berichtgeving zo blijkt achteraf. Niet alleen de regionale pers, maar ook de Volkskrant, de Wereldomroep en KRO-radio vroegen om een interview. Afgelopen zaterdag maakte de Vara-radio hem tot de gast van de week. 's Avonds zette Karel de Graaf in navolging van Charles Groenhuysen, de kersverse doctor voor de camera's. "Een hele eer," glundert de Maastrichtse onderzoeker. Massamediale voorlichting die sociale problemen beoogt op te lossen, is vaak weinig effectief, vertelde hij de kijkers. Voorlichting via de radio, tv of krant vermeerderd de kennis over bijvoorbeeld oorzaken van hart- en vaatziekten, maar zorgt er niet voor dat mensen het roken opgeven en voortaan een pilsje minder drinken. Daar is meer voor nodig.

Donderdag 28 maart verdedigde Vic Damoiseaux zijn proefschrift waarin hij nagaat hoe de radio, tv, krant en andere media gebruikt kunnen worden om het gedrag van mensen in bijvoorbeeld het verkeer of op milieugebied, opzettelijk te veranderen. De promovendus had graag wat puntiger willen zijn tijdens de verdediging, maar de vragen gaven er geen aanleiding toe, verzucht hij wat spijtig. "Ik steek gemakkelijk met iemand de draak. In mijn dissertatie had ik ook eerst her en der grapjes verborgen. Zo noem ik de functies van de media: nieuws, amusement, opwinding. Daarachter stond eerst tussen haakjes 'de pin-up club', maar dat mocht er niet in van de beoordelingscommissie. Het moest serieus blijven." Jammer, vindt Damoiseaux. "Je eigen werk wordt nu zo gemangeld dat er weinig van het oorspronkelijke idee overblijft. De ene lezer vindt dat een bepaald gedeelte er uit moet, de ander schuift een hele passage naar achter, of juist naar voren. Uiteindelijk wordt het puntige van je redenering afgevlakt, want je mag je niet op gevaarlijk ijs begeven. Alles moet worden beargumenteerd met literatuur. Ik vind juist dat je best een kritische noot mag kraken zonder dat er meteen een stoot boeken achteraan komt."

Bandeloosheid

Tussen twee telefoontjes door maakt Damoiseaux duidelijk dat vroeger onderzoek naar de massamedia zich vooral richtte op wat de media met de mensen doen. De krantelzer, de tv-kijker en de radioluisteraar werden beschouwd als "sponzen" die alle informatie kritiekloos in zich op zuigen. Tv-programma's en films zouden veel invloed op het gedrag van de kijker hebben. De bioscoopwet uit de jaren vijftig die het aantal stoelen beperkte en leeftijds grenzen stelde, komt voort uit deze opvatting. De film zou verderf zaaien en aanzetten tot bandeloosheid. Ook nu verwijst men nog vaak bij kleine criminaliteit naar de politseries. Zij zouden jongeren verleiden tot diefstal en plundering. Onzin, volgens de jonge doctor. "In Hill Street Blues en Derrick zie je ook hoe de politie te werk gaat en de zaak oplost. Dat zou de kijkers dan ook moeten beïnvloeden en criminaliteit juist weer afremmen." Damoiseaux richt zich in zijn onderzoek op wat de mensen met de media doen. De consument beschouwt hij niet meer als een willoos wezen overgeleverd aan de gevaarlijke media, maar als een individu dat

heel rationeel en toegesneden op de eigen wensen en behoeften gebruik maakt van de media. "Mensen kiezen vaak heel select uit de stortvloed van media. Je kunt nooit alles bevatten. De een kiest voor ontspanning, de ander juist voor nieuws."

Overschatting

De invloed van de massamedia wordt overschat schrijft de specialist op het gebied van massacommunicatie in zijn proefschrift. Zowel de negatieve invloed van films en series, als de positieve werking van (overheids-)voorlichting verspreid via de beeldbuis, krant of folder die bepaalde sociale problemen wil voorkomen of oplossen. De voorlichter wil hier bewust het gedrag van de mensen veranderen. Dit in tegenstelling tot de gebruiksaanwijzing in de verpakking van een slagroomklopper. Die bevat ook informatie, maar wil niet doelgericht gedrag veranderen. Massamediale voorlichting kan de kennis van burgers over de noodzaak van bijvoorbeeld gescheiden afval vergroten, en een bewustwordingsproces over het nut in gang zetten. Maar zij kan meestal niet het gedrag van mensen veranderen. "Voorlichting alleen lost het probleem van het klein chemisch afval niet op. Als de overheid burgers vraagt hun bus haarlak of verf naar de chemokar te brengen die op dinsdag tussen twee en half drie op het plein staat, dan vraagt zij te veel. Neemt de overheid het afvalprobleem serieus, dan kan zij niet volstaan met een folder of een Postbus 51 spotje." Naast de voorlichtingscampagne moeten gemeente en provincie ook voorzieningen treffen die het makkelijk maken chemisch afval apart

te dumpen. "Je moet iedere maand langs de deuren gaan. Aanbellen. Een vuilniszak brengen wij toch ook niet zelf naar de vuilnisbelt?" Hetzelfde geldt voor de campagnes tegen alcohol en verkeer. Mensen weten inmiddels volgens Damoiseaux dat zij niet met een paar pilsjes op, achter het stuur moeten gaan zitten. "Dat hoeft je ze niet meer te vertellen. Maar je moet er voor zorgen dat de autobestuurders niet meer hoeven te rijden na een borrel of avondje stappen. Bijvoorbeeld door nachtbussen in te zetten."

Weight Watchers

Waar en tv-spotje of poster mensen aandacht p problemen en hun reeds vertoonde gedrag bekrachtigt, kan de "interpersonele voorlichting", die van mens tot mens, het gedrag sturen. De bijeenkomsten van de Weight Watchers zijn daar een voorbeeld van. Deze organisatie geeft (te dikke) mensen op de persoon toegesneden informatie over hoe men de eetgewoonten kan veranderen. Op die manier wordt het eetgedrag gestuurd. De combinatie van deze twee, de massamediale- en interpersonele voorlichting, geeft de meeste kans op de gewenste gedragsverandering is de conclusie van het onderzoek. Maar dan moeten de media wel op een professionele wijze worden gebruikt klinkt het dreigend aan de andere kant van de tafel. Dat betekent dat een goede planning onontbeerlijk is, en daar schort het nog al eens aan weet Damoiseaux. "De beleidsmakers zien een probleem en grijpen meteen naar een mogelijke oplossing. Ze geven de voorlichter opdracht een folder te maken. De filosofie daarachter is

baat het niet, dan schaadt het niet." Helemaal fout, volgens Damoiseaux. Eerst moet onderzocht worden of een probleem met behulp van voorlichting op te lossen is. Vervolgens moet de voorlichter zich inleven in de doelgroep zodat "op maat gesneden informatie kan worden gegeven". "Dat gebeurt dus bijna nooit. Een paar jaren geleden liep de energiecampagne waarin men de bevolking onder andere vroeg de thermostaat twee graden lager te zetten. Dat bespaart energie en scheelt in de kosten. Uit de evaluatie bleek dat bijna niemand de thermostaat lager had gedraaid. De geïnterviewden waren heel duidelijk: wij zetten de verwarming niet twee graden lager want een koude kamer komt zo kreterig over. Een vooronderzoek had deze reactie kunnen voorspellen, en dan kun je daar tijdens de campagne op inspelen."

Niet alleen de planning laat vaak te wensen over, maar ook de boodschap die het land wordt ingestuurd is vaak onduidelijk, of zelfs onjuist. De slogan "Blessures. Maak er geen sport van." is misschien een leuke woordspeling, maar blijft inhoudsloos. "Er staat niet in wat mensen moeten doen. Een boodschap moet kort, zakelijk en duidelijk zijn." De door de onderzoeker zelf vervaardigde slogan "Stel die bindingen af" die het aantal ongelukken op de skipistes moet verminderen, is wel een effectieve boodschap aldus de dissertatie. "Vooraf hebben we onderzocht dat er een duidelijke relatie is tussen slecht afgestelde bindingen en ski-ongevallen. Mensen worden hierop gewezen en weten meteen wat ze moeten doen. Bindingen afstellen."

Riki Janssen

Helemaal fout (foto Jean Pierre Jans)

Promovendus Fred Grünfeld beschrijft Nederlandse houding tijdens en na de Oktoberoorlog van 1972

Pro-Israëliësch, pro-Amerikaans en anti-Frans

Toen Nederland tijdens de Golfoorlog lanceerinrichtingen voor Patriot-raketten naar Israël stuurde om dat land te helpen zich te verdedigen tegen Iraakse Scud-raketten, was er niets nieuws onder de zon. Nederland heeft een traditie op het gebied van hulpverlening aan Israël op momenten dat het land acuut wordt bedreigd door zijn Arabische burens. Zelfs de manier waarop de beslissing over de militaire hulp werd genomen was niet nieuw. Waren het deze keer minister-president Lubbers en minister van Buitenlandse Zaken Van den Broek, die het besluit namen zonder de rest van het kabinet (inclusief minister van Defensie Ter Beek) te raadplegen, in 1973 waren het minister-president Den Uyl en zijn ministers Van der Stoep (Buitenlandse Zaken) en Vredeling (Defensie), die zich op eigen gezag bereid toonden militaire steun te verlenen aan Israël. Het enige verschil was dat het in 1973 om PvdA-ministers ging en in 1991 om (katholieke) CDA'ers.

Fred Grünfeld beschrijft in zijn proefschrift „Nederland en het Nabije Oosten” de houding van Nederland in het Arabisch-Israëliësch in de periode tussen 1973 en 1982. Dat hij die periode kiest is geen toeval. Nederland speelde een niet onbelangrijke rol in die periode, die begint met de Oktoberoorlog en eindigt met de terugtrekking van Israëliëse troepen uit de Sinai. De houding die Nederland innam aan het begin van de oorlog, kwam ons te staan op een Arabisch olie-embargo, waar menige fietsliefhebber goede herinneringen aan bewaart, maar die voor anderen toch pijnlijk aankwam. De economie dreigde door een tekort aan olie letterlijk en figuurlijk te gaan knareren. Bovendien raakte Nederland in een Europees isolement, omdat het eerder de zijde koos van de Verenigde Staten dan de zijde van de Europese partners, die onder leiding van Frankrijk een eigen lijn wisten te volgen in hun pogingen om het conflict op te lossen. In de periode tussen 1977 en 1981 groeide de discussie over een gezamenlijk Europees standpunt naar een hoogtepunt. Nederland bleef zich met name verzetten tegen de Fransen, die een algehele oplossing voor het conflict in het Midden-Oosten nastreefden. In plaats daarvan koos de Nederlandse regering de zijde van de Amerikanen, die een deelakkoord tussen Israël en Egypte hielpen bewerkstelligen. De geschiedenis kent toch een happy end, althans voor Nederland. Na de Camp David-akkoorden van 1978 trok Israël zich terug uit de Egyptische Sinai-woestijn, waarna een internationale vredesmacht plaatsnam in het grensgebied tussen de twee landen. Nederland spande zich niet alleen in voor een Europese bijdrage aan die vredesmacht (MFO - Multinational Force and Observers), maar stuurde ook honderd militairen naar de Sinai.

Binnenlandse druk effectief

Grünfeld, die van huis uit politicoloog is en die nu als docent verbonden is aan de vakgroep Internationaal Recht, heeft de Nederlandse Midden Oosten-politiek met behulp van een drievoudige vraagstelling bestudeerd: welke invloed hebben diverse groepen in eigen land op de beleidsvorming gehad, welk deel van het beleid is 'geïmporteerd' vanuit de internationale organisaties en in hoeverre komt het buitenlands beleid van ons land overeen met de inbreng in de internationale politiek? Het antwoord op die drievoudige vraag moet verklaren wat de doorslag heeft gegeven in het Nederlandse beleid in deze kwestie: druk van binnen of van buiten het land. Grünfelds antwoord is duidelijk: Nederland heeft gehandeld uit solidariteit met Israël, omdat onze regering vreesde voor het voortbestaan van dat land. De meer algemene conclusie, die Grünfeld uit zijn bevindingen trekt, is dat „een succesvolle binnenlandse beïnvloeding van het buitenlands beleid een noodzakelijke voorwaarde is voor invloed in de internationale politiek”.

Om zich te verzekeren van juiste antwoorden op zijn vragen heeft Grünfeld niet alleen een uitvoerig bronnenonder-

zoek gedaan, maar is hij ook gaan praten met een groot aantal politici en ambtenaren die indertijd actief waren betrokken bij het beleid. Tot de geïnterviewden behoorden onder meer de oud-ministers Den Uyl, Van der Stoep, Van Mierlo, Pronk en Van der Klaauw, terwijl later ook Lubbers en Pronk schriftelijk commentaar hebben geleverd op de tekst van Grünfeld. Buitenlandse politici, die door Grünfeld werden benaderd voor een interview, lieten het tot hun en vooral zijn spijt afweten. Dat doet niets af aan de leesbaarheid van het proefschrift, dat vaak de vorm van een reportage heeft. Zo geeft de auteur aan de hand van interviews bijvoorbeeld een gedetailleerde reconstructie van het aanbod om Amerikaanse vliegtuigen met militair materieel voor Israël tussenlandingen te laten maken in Nederland. Ir. H. Vredeling, destijds minister van Defensie, ging nog een stapje verder door de Amerikanen aan te bieden om Amerikaans NAVO-materieel uit Nederlandse wapendepots ter beschikking te stellen voor gebruik in Israël. Vredeling heeft dat al eerder onthuld, maar blijkt ook zijn aanbod te hebben gedaan zonder zijn departement daarover in te lichten. Zelfs zijn staatssecretaris Mommersteeg bleek niet op de hoogte van het aanbod. De Amerikanen hebben overigens geen gebruik gemaakt van het aanbod omdat zij met toestemming van de Portugese regering de Azoren konden benutten voor de tussenlanding. Dat de Nederlandse regering handelde uit bezorgdheid om het voortbestaan van Israël, blijkt onder meer uit het interview met den Uyl, die ten tijde van de Oktoberoorlog minister-president was: „Wat voor mij - en ook voor Van der Stoep, die iets meer reserves had - van betekenis was, was dat er in de eerste twee dagen van de oorlog een reëel gevaar leek te bestaan voor het voortbestaan van Israël. Ook uit latere uiteenzettingen die ik daarover gehoord heb van Golda Meir en Rabin, heeft het inderdaad op heel weinig gehangen of er waren hele grote ongelukken gebeurd. Dat was dus niet verkeerd gezien. Het kostte mij weinig moeite om tot de standpuntbepaling te komen dat dat in elk geval niet mocht gebeuren en dat er hulp geboden moest worden.”

Olie-embargo na veto

De overige Europese landen waren veel minder behulpzaam voor Israël, zegt Grünfeld. Nederland vertrouwde vooral Frankrijk en Groot-Brittannië niet, omdat die landen van oudsher eigen belangen hadden in het Midden-Oosten, die niet altijd strookten met die van de Verenigde Staten en van Israël. Toen de Fransen en de Britten hun Europese partners vroegen namens hen het woord te mogen voeren in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, ging Nederland dan ook dwarsliggen. De uitvoering van het plan werd door een Nederlands veto onmogelijk gemaakt. Het olie-embargo tegen Nederland was mede gebaseerd op dat veto, omdat de Arabische landen veel verwachten van Frankrijk en Groot-Brittannië. Vervolgens hoefde Nederland niet te rekenen op steun van de Europese partners om de gevolgen van het embargo te verzachten. Nederland ondersteunde in november nog wel een

politieke EEG-verklaring, maar voor de olie-exporterende landen was dat niet voldoende om het embargo op te heffen. In de periode tussen 1977 en 1981 staken de tegenstellingen tussen Nederland en Frankrijk opnieuw de kop op. De Franse president Giscard d'Estaing wilde het initiatief voor een regeling van het Israëliësch-Arabische conflict naar zich toe trekken, terwijl de Amerikanen het deelakkoord tussen Israël en Egypte steunden. Nederland wilde die Amerikaanse inspanning niet dwarsbomen, zegt Grünfeld: „Van der Klaauw was tegen, want men wist niet eens wat die Europese regeling zou inhouden. Bovendien wilden de Arabische landen een wig drijven tussen Europa en de Verenigde Staten.” Op de Europese top in Venetië in mei 1980 vond er een heftige discussie plaats tussen Giscard en Van der Klaauw met als uitkomst dat van het Franse initiatief een 'eventueel' initiatief werd gemaakt. Grünfeld: „De reactie van premier Van Agt was tekenend. Zijn commentaar was: 'De Amerikanen zijn tevreden, dus wij zijn het ook'. En in het parlement stemde bijna iedereen voor een motie van Bolkestein, waarin de regering op het hart gedrukt werd geen initiatief te steunen zonder goed overleg met de Amerikanen. Toen Nederland vervolgens het voorzitterschap van de Europese Ministeraad bekleedde, reisde Van der Klaauw naar het Midden-Oosten voor overleg met Israël en de Arabische landen. Hij kwam zelf niet met plannen, maar vroeg de Arabische regeringen naar de hunne. Zo kon hij de Arabieren geregeld met hun interne tegenstellingen confronteren. Intussen reisde hij niet minder dan drie keer naar Washington voor overleg met de Amerikanen.” Volgens Van der Klaauw slaakte zijn Amerikaanse collega Haig bij het laatste bezoek een zucht van verlichting omdat er geen sprake kon zijn van een Europees initiatief dat de Amerikanen in de wielen reed. Een jaar later al wordt het Franse 'eventuele' initiatief door minister Cheysson ten grave gedragen. Van der Klaauw heeft tegenover Grünfeld toegegeven dat hij met zijn manier van optreden op de rem heeft getrapt in plaats van het Europese initiatief koste wat kost te red- den.

Pas als Giscard van het toneel verdwijnt en Mitterrand in Frankrijk aan de macht komt, draait ook Frankrijk bij in Amerikaanse richting. Wanneer in 1981 de Egyptische president Sadat vermoord wordt, vindt Nederland dat er maatregelen genomen moeten worden om Egypte 'binnen de boot' te houden. In Europees verband dringt ons land er dan op aan dat Europa deelneemt aan de vredesmacht in de Sinai. Dat initiatief wordt met succes bekroond en Nederland besluit ook zelf aan de vredesmacht bij te dragen.

Pro-Israël of pro-VS?

Volgens Grünfeld is de Nederlandse steun aan Israël slechts voor een deel te verklaren uit sympathie met een bevolkingsgroep die in de Tweede Wereldoorlog is gedecimeerd. Hij spreekt van een 'gevoelige' en 'niet-normale' relatie tussen de twee landen. „Volgens mij is die inderdaad mede ingegeven door de Shoah, maar er zijn ook andere verklaringen. Ik denk dat

Fred Grünfeld: „Nederland wilde primair zijn solidariteit met Israël tonen” (foto Franco Gori)

het Nederland er ook om te doen is geweest de Amerikanen niet voor het hoofd te stoten. In de tijd dat hier zoveel te doen was over de kruisraketten, wilde ons land er niet nog een probleem bij hebben. Vandaar dat de Amerikaanse lijn zo trouw werd gevolgd.”

Kan de pro-Israël-houding niet leiden tot een anti-Arabische houding of komt zij daar misschien wel uit voort? Wordt een andere bevolkingsgroep, de Palestijnen, niet de dupe van de warme gevoelens die voor Israël worden gekoesterd? Volgens Grünfeld is dat moeilijk vast te stellen: „In de jaren zeventig verbood het Amsterdamse gemeentebestuur het Palestina-komitee nog om te collecteren voor de Palestijnse Halve Maan, omdat zo de gevoelens van een andere bevolkingsgroep konden worden gekwetst. Er zijn onderzoeken gedaan naar de vraag hoe de verschillende bevolkingsgroepen in Nederland aankijken tegen Israëliërs en Palestijnen. Daar zie je heel vaak dat iemand die pro-Israël is, ook voorstander is van een Palestijnse staat naast Israël. Maar in de periode die ik beschrijf was in de visie van de PLO nog sprake van een één-staat-model: Palestina in de plaats van Israël.”

De Golfoorlog heeft volgens Grünfeld op twee manieren verandering gebracht in de situatie: „Israël heeft gezien hoe kwetsbaar het is. Dat heeft veel mensen in Israël aan het denken gezet. Maar aan de andere kant heeft de oorlog er ook toe geleid dat een andere bedreiging is verzwakt. Syrië heeft de facto de staat Israël erkend door te zeggen dat het een zekere reactie van Israël tegen de Iraakse Scud-aanvallen zou dulden”

Jacques Herraets

Bulletin

Bulletin wordt voor een deel verzorgd door de dienst Voorlichting.

Kopij voor Bulletin moet via contactpersonen worden ingeleverd:
Vakgr./comm. FdAW: P. Galestin, Fac. Bur., Bredestraat 24, tel. 887487, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdEW: B. Staveaux, Fac. Bur., Tongersestraat 53, tel. 888271, voor do. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdG: R. le Doux, Fac. Bur., Dr.v. Kleefstraat 25, tel. 888643, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdGW: A. Bastiaens, Bur. Onderwijs, Lenculenstraat 14, tel. 887388, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdR: A. Kessen, Bur. Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 887004, voor woe. 13.30 uur.
Studenten(sport)ver./Studentenpastoraten: N. Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 887354, voor woe. 16.00 uur.
Instituten behorend bij een faculteit: bij de facultaire contactpersoon.
 Berichtjes voor onderdeel 'Universiteit Algemeen' en 'RL Agenda' inleveren bij H. Vermeer, Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 887172, voor vrij. 12.00 uur.
Externe berichten worden alleen opgenomen als er plaats is. Informatie: H. Vermeer, Voorlichting, tel. 887172.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Voorlichtingsbijeenkomsten over inzameling afvalstoffen
 Het scheiden van afval wordt belangrijker, zowel voor het milieu als voor de RL (kosten van de afvalverwerking). Op dinsdag 9 april, om 10.30 en 13.30 uur, wordt in de colloquiumzaal van het BMC een voorlichtingsbijeenkomst gehouden. Er wordt een videofilm vertoond over de afvalstoffen die worden geproduceerd en afgevoerd in het BMC. Doel van de bijeenkomst is om bewoners van het BMC aan de hand van opnames van de eigen werkplek te informeren over doeltreffende afvalverzamelings.

Sociaal Beleidskader RL
 In overleg met de centrales van overheids personeel in een Sociaal Beleidskader RL vastgesteld. Dit document vervangt het SB reorganisaties van 10/8/90. De regelingen die vastgelegd zijn in de SB-RL moeten het onderlinge overleg bij het beëindigen van een aanstelling bevorderen. (Vergadering CvB, 19 maart 1991)

Commerciële Informatiediensten UB
 In samenwerking met de FdR heeft de UB de dienst WETSETS opgericht. Wetsets zijn dossiers over parlementaire handelingen en besluiten die met behulp van een computer gemakkelijk toegankelijk zijn. De dienst is uniek voor Nederland. Er wordt onderzocht of deze service verkocht kan worden aan bedrijven en/of advocatenkantoren. Er zijn onderhandelingen gaande over het mogelijk landelijk aanbieden van WETSETS in de toekomst. (Vergadering CvB, 19 maart 1991)

Herziening kiesreglement
 De plannen om persoonlijk stemmen mogelijk te maken zullen niet van toepassing zijn voor de verkiezingen van de MC's op 8 april 1991. Vermoedelijk zal het kiesreglement Raden RL voor die datum nog niet zijn goedgekeurd door de Minister van O&W. De regeling over persoonlijk stemmen is trouwens vooral benoemd voor studenten, die echter niet deelnemen aan de verkiezingen van MC's. (Vergadering CvB, 26 maart 1991)

Dr. P.W. De Leeuw hoogleraar Interne Geneeskunde
 Het CvB heeft dr. P.W. de Leeuw benoemd tot hoogleraar Interne Geneeskunde, in het bijzonder de Hypertensie en de Nefrologie. Dr. de Leeuw zal met ingang van 1 juli aan de RL verbonden zijn. Dr. de Leeuw studeerde geneeskunde aan de Medische Faculteit in Rotterdam.

Promotie drs. F. Grünfeld
 Op 5 april verdedigt F. Grünfeld zijn proefschrift 'Nederland en het Nabije Oosten.' Promotores zijn prof. dr. Th. C. van Boven, prof. dr. P.R. Baehr (RUL en RUU) en prof. dr. C. Flinterman. In zijn proefschrift beschrijft drs.

Grünfeld het Nederlandse buitenlands beleid en de rol van Nederland in de internationale politiek ten aanzien van het Arabisch-Israëliësch conflict over de periode 1973-1982.

RL doorgedrongen tot finale landelijke pleitwedstrijden
 Dit voorjaar organiseert de RL de eerste jaarlijkse pleitwedstrijden. In de schriftelijke voorrondes was het team van de Open Universiteit het sterkst, gevolgd door de RL. In de eindronde zullen de kanshebbers een mondeling pleidooi afsteken. De finale vindt plaats op donderdag 11 april 1991, vanaf 13.30 uur, in de Statenzaal.

Promotie drs. V.M.G. Damoiseaux
 Op 28 maart 1991 verdedigde drs. V.M.G. Damoiseaux zijn proefschrift 'Liste, lusten en lasten van massamediale voorlichting'. Promotores waren prof. dr. G.J. Kok en prof. dr. C. van Woerkum. Drs. Damoiseaux onderzocht hoe massamedia gebruikt kunnen worden bij het verwezenlijken van sociale doelstellingen. Daarbij bleek dat voorlichtingscampagnes via de massamedia weinig effectief zijn.

Promotie drs. G.J. Dinant
 Op 4 april verdedigt drs. G.J. Dinant zijn proefschrift 'Diagnostic value of the erythrocyte sedimentation rate in general practice'. Promotor is prof. dr. J.A. Knottnerus. Drs. Dinant onderzocht de betrouwbaarheid van de test naar de bloedbezinkingssnelheid (BSE). Deze test wordt vrijwel dagelijks door huisartsen gebruikt. Ondanks zijn lange bestaan is de test in de huisartspraktijk nauwelijks geëvalueerd.

Fellowships Nederlandse Kankerbestrijding
 De Ned. Kankerbestrijding heeft voor 1992 tien fellowships beschikbaar voor academici (lieft gepromoveerd) met belangstelling voor kankeronderzoek en -behandeling. Inschrijven voor 1 mei 1991. Info: mw. dr. M.J. Stukart, afd. Research Coördinatie, Ned. Kankerbestrijding, Sophialaan 8, 1075 BR Amsterdam, tel. 020-6640991; fax 020-6750302.

Thinktank
 De Stichting Thinktank is een onafhankelijke organisatie met het doel het ondernemerschap te stimuleren onder studenten, afgestudeerden en wetenschappelijk medewerkers van de Nederlandse universiteiten. De Stichting onderhoudt een landelijk netwerk van/voor academici en studenten die interesse hebben om een eigen bedrijf te starten. Het Transferbureau van de RL is betrokken bij de oprichting van het lokale netwerk Thinktank Maastricht. Info: Ted Daamen, 887597.

Wedstrijd Thinktank
 De Stichting Thinktank organiseert een wedstrijd voor businessplannen geschreven door studenten en afgestudeerden van de Ned. universiteiten. Prijzenbedrag f25.000. Sluitingsdatum 10 mei 1991. Info: Stichting Thinktank 020-6271959.

Symposiumbundel Vrouw - Arbeid - Loopbaan
 De Vrouwen Emancipatie Commissie organiseerde 31 mei 1990 een symposium Vrouw - Arbeid - Loopbaan. De bundel die naar aanleiding hiervan werd samengesteld, is nu verschenen en te verkrijgen bij Marty Heuvelman 043-887486 a f 10.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

Bibliotheekinstructie
 De eerste maandag van de maand wordt er om 14.00 uur bibliotheekinstructie gegeven in de bibliotheeklocaties BMC, Bonnefant en Randwijck, nu: maandag 8 april. Vooraf inschrijven bij de uitleenbalie is gewenst.

Bibliotheek BMC
 De Bibliotheek BMC heeft 2 april jl. haar deuren geopend. U vindt hier: de **pre-klinische boeken en tijdschriften**; de **CD-ROM Medline** en de **diskette Current Contents. Instructie** in het gebruik van Medline wordt gegeven op de eerste dinsdagmiddag van de maand; vooraf

inschrijven aan de balie is gewenst. De Bibliotheek BMC is gevestigd in het tijdschriftenmagazijn van de voormalige Bibliotheek AZM/BMC en bereikbaar via de centrale ingang van het BMC (NB deze ingang is alleen toegankelijk met een bezoekerspas, verkrijgbaar bij de portier van het BMC).
Openingstijden van de Bibliotheek BMC: ma t/m vr 9.00 - 17.00 uur, za gesloten. Tel. per 8/4: 888290.

Klinische collectie nu in Randwijck
 De klinische collectie, die voorheen was ondergebracht in de Bibliotheek AZM/BMC is thans geïntegreerd in de Bibliotheek Randwijck. Naast de reeds aanwezige collectie vindt u hier: de **klinische tijdschriften** (h. lopend jaar en de gebonden jaargangen); de **klinische boeken** (aanz. vraagnummer SA: W t/m WZ); de **CD-ROM's EMBASE** en **Medline** en de diskette **Current Contents**. Instructie in het gebruik van deze CD wordt gegeven op maandagmiddag en woensdagochtend. U kunt zich hiervoor opgeven bij de balie. **Openingstijden** van de Bibliotheek Randwijck: ma t/m do 9.00 - 21.00 uur; vr 9.00 - 18.00 uur; za 9.00 - 14.00 uur.

Kopieerservice tijdschriftartikelen
 Medewerkers van de FdG, FdGW en AZM kunnen gebruik maken van de kopieerservice tijdschriftartikelen. Heeft u uw werkplek in het BMC, dan kunt u kopieën van tijdschriftartikelen aanvragen uit de collectie van de Bibliotheek Randwijck. Is uw werkplek in het AZM, dan kunt u artikelen aanvragen uit de collectie van de Bibliotheek BMC. Voor deze service kunt u gebruik maken van de gele IBL-kaarten.

SL-Randwijck 6 april gesloten
 Het Studielandschap Gen/Gez.wet. is 6 april gesloten.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturnummer of brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personeel & Organisatie. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 084

Bij de dienst Personeel & Organisatie is vacant de functie van **Emancipatiemedewerker**. De emancipatiemedewerker heeft als taak het bijdragen aan de ontwikkeling van het emancipatiebeleid t.b.v. personeel en studenten aan de RL. Hiertoe worden de volgende activiteiten ontplooid.
 - Signaleren van ontwikkelingen en knelpunten in de bestaande situatie en bij beleidsvoornemens, die gevolgen kunnen hebben voor de positie van vrouwen. In dit kader wordt advies gegeven ter verbetering van de positie van vrouwen.
 - Het bevorderen van aandacht voor het emancipatiebeleid op alle niveau's binnen de organisatie. In dit kader o.a. het (mede)organiseren van en het stimuleren tot nieuwe activiteiten met een emancipatorisch karakter, waaronder activiteiten op het gebied van positieve actie.
 - Opstellen van beleidsvoorbereidende en -uitvoerende nota's.
 - Informatieverstrekking en voorlichting geven over de positie van vrouwen en aan de RL (inclusief cijfermatige rapportage).

Vereisten

- Deskundigheid op het gebied van emancipatie.
 - Ervaring met beleidswerk.
 - Inzicht in het functioneren van complexe organisaties.
 - In staat zijn om stimulerend, strategisch en organiserend op te treden.
 - Opleiding op academisch niveau danwel een daarmee gelijk te stellen combinatie van opleiding en ervaring.

Arbeidsvoorwaarden

De functie is bedoeld in principe voor 3 jaar. De aanstelling bij de RL geschiedt echter voor onbepaalde tijd. Aanstelling in deeltijd (0,8 of 0,6) is mogelijk. Het maximumsalaris bedraagt f 5.442,— bruto per maand. Inlichtingen over de functie zijn te verkrijgen bij het hoofd van de dienst P&O, L. Leunissen, tst. 7191/7194, of bij D. Spijkers tst. 7192.

Interne vacature 085

Bij de vakgroep Humane Biologie van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen is plaats voor een **onderzoeksassistent(e) full time** voor de duur van 1 jaar voor het verrichten van onderzoek naar antitrombotische werking van geneesmiddelen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een recent ontwikkelde methode voor het meten van de aggregatieneging van bloedplaatjes in bloed in vitro en ex vivo. Naast affectie tot onderzoek met proefpersonen, dient de kandidaat geïnteresseerd te zijn in de verdere ontwikkeling van de gebruikte apparatuur en met name in automatisering van de dataverwerking.

Functie-eisen:

bij voorkeur basisarts of Gezondheidswetenschapper (Biologisch Gezondheidskunde of gelijkwaardige opleiding).
Salaris: maximaal f 3.736,— bruto per maand (schaal 7). Afhankelijk van de voortgang van het onderzoek is omzetting van aanstelling tot die van een assistent in opleiding is niet uitgesloten.
Info: bij dr. G. Hornstra, vakgroep Humane Biologie, tel. 888595.

Interne vacature 086

Bij de Universiteitsbibliotheek, afdeling Uitleen en Studielandschappen bestaat een vacature voor een **assistent-medewerker uitleen en studielandschappen m/v** cluster Geneeskunde/Gezondheidswetenschappen full time. Periode 1 mei 1991 tot 1 oktober 1992 (17 maanden). De taken zijn m.n. gericht op extra dienstverlening in het kader van de Interimbibliotheek AZM/RWK en dienen verder ter ondersteuning van reguliere dienstverlening.

Taak:

- fotokopieerservice;
 - bibliotheekmagazijn werkzaamheden (aandragen en terugplaatsen boeken);
 - transport.
Functie-eisen:
 - minimaal MAVO of gelijkwaardige opleiding;
 - goede contactuele vaardigheden;

RL AGENDA

Promoties en inaugurele- of afscheidsredes vinden plaats in de Aula, Tongersestraat 53. Informatie: Rectoraat, 887210/887096

5-4 Promotie F. Grünfeld. 16 uur
8-4 Bibliotheekinstructie bibliotheek BMC, Bonnefant en Randwijck, 14 uur
8-4 WASO overleg. Kr. 0091 Tongersestr. 53, 19.30 uur. Info: EFM 888756
9-4 Voorlichtingsbijeenkomst inzameling afvalstoffen. Colloquiumzaal BMC, 10.30 en 13.30 uur. Voor medewerkers BMC
9-4 Openbaar college over Hella Haasse door W. Kusters. Kamer 1001 Tongersestr. 53, 16 uur
9-4 Lezing door A.Oosterman 'Wat is gezondheidsrecht?'. Colledgezaal Zwingelput 4, 16 uur
9-4 Lezing over macrobiotiek door A. Zwetsloot. Kamer 1000 Tongersestraat 53, 19.30 uur. Niet gratis.
9-4 Lezing door Kees Verheul over Toergenjev. Lenculenstr. 33, 20 uur
10-4 Lezing A medical roadmap for the jungle of multivariable analysis door prof. A. Feinstein. Auditorium Randwijck, P. Debyepl. 1, 16 uur
10-4 Literair cafe met Hella Haasse. Redoute Stadsschouwburg, 20 uur
10 t/m 12-4 The 14th Annual Congress of the European Accounting Association. Mecc, Maastricht. Info: M.v. Zutphen, 888129
11-4 Finale pleitwedstrijden FdR. Statenzaal Bouillonstr. 3, 13.30 uur. Info: M. Coninx, 887060
12-4 Promotie J. Veenstra. 14 uur
12-4 Promotie E. Houwaart. 16 uur
15-4 Lezing over individualisme door P. Cliteur.

Feestzaal Bouillonstr. 3, 20 uur. Niet gratis. Info: Thomas More Acad. 073-579011
17-4 Lezing The future of clinical science door prof. A. Feinstein. Auditorium Randwijck, P. Debyepl. 1, 16 uur
17 t/m 20-4 Congres Science and Football. Info: Algemene Heelkunde AZM, 876543
22-4 WASO overleg. Kr. 0091 Tongersestr. 53, 19.30 uur. Info: EFM 888756
22-4 Lezing over christelijk-sociaal denken door A. Klink. Feestzaal Bouillonstr. 3, 20 uur. Niet gratis. Info: Thomas More Acad. 073-579011
22 t/m 23-4 Cursus Strategisch Management. Kasteel Vaalsbroek, Vaals. Info: 887396
29-4 Verplichte ADV-dag RL gesloten
30-4 Koninginnedag RL gesloten
3-5 Promotie J. Meijers. 14 uur
3-5 Promotie P. Schoen. 16 uur
6-5 WASO overleg. Kr. 0091 Tongersestr. 53, 19.30 uur. Info: EFM 888756
9-5 Hemelvaartsdag RL gesloten
10-5 Verplichte ADV-dag RL gesloten
17-5 Promotie S.J. Maijor. 16 uur
20-5 Tweede pinksterdag RL gesloten
22 t/m 25-5 Second World Congress on Science and Football, Congressentrum Koningshof, Veldhoven. Info: CAL, 258344
23-5 Promotie C. de Winter. 16 uur
24-5 Promotie B. Wolffenbuttel. 16 uur
27-5 WASO overleg. Kr. 0091 Tongersestr. 53, 19.30 uur. Info: EFM 888756
30-5 Promotie P. de Jong. 16 uur
31-5 Lezing door Nobelprijswinnaar I. Prigogine. Tongersestr. 53, zaal/tijdstip volgt. Info: Lustrumorg. 043-257110
1 t/m 4-6 Studentencabaret. Bonbonniere Stadsschouwburg, 4 avonden. Info: Lustrumorg. 043-257110

1 t/m 4-6, 7 t/m 8-6 Theatercafe. Info: Lustrumorg. 043-257110
6 t/m 9-6 Anna Karenina gespeeld door Studententoneelvereniging Alles in Drama. Bonbonniere, Stadsschouwburg. Info: Lustrumorg. 043-257110
7-6 Afscheidsrede F.H.M. Verhey. 16 uur
8-6 Schaaksimultaan met Jan Timman. Redoute, 's middags. Info: Lustrumorg. 043-257110
10-6 WASO overleg. Kr. 0091 Tongersestr. 53, 19.30 uur. Info: EFM 888756
12 t/m 14-6 International Congress on Cardiovascular Therapy for the 21st Century. Stadsschouwburg, Maastricht. Info: CAL, 258344
13-6 Promotie mw. M. Borghgraef. 16 uur
14-6 Inauguratie P. Hudson. 16 uur
20-6 Promotie mw. O.v. Rijn. 16 uur
21-6 Promotie mw. J. Keijsers. 16 uur
21-6 Lustrumspordag. Info: Lustrumorg. 043-257110
21-6 Lustrumfeest. Tongersestr. 53, avond. Info: Lustrumorg. 043-257110
24-6 WASO overleg. Kr. 0091 Tongersestr. 53, 19.30 uur. Info: EFM 888756
24 t/m 27-6 Third European Conference on Artificial Intelligence in Medicine. Info: J. Talmon, 888409/398
24 t/m 26-6 The University of Limburg Educational Workshops for the Health Sciences 1991. Introductory Workshop I. Info: W. Schipper, 882316
28-6 Promotie J. Boiten. 14 uur
28-6 Promotie A. Arntz. 16 uur

Bulletin

- accuratesse;
- bibliotheekervaring strekt tot aanbeveling.

Salaris:
maximaal f 2.826,— bruto per maand (schaal 4).
Info: mw. W. Boonen-Hovens, tel. 887432.

Interne vacature 087 en 088

Bij de Universiteitsbibliotheek (UB) bestaan vacatures voor
A. medewerk(st)er Collectievorming en -ontsluiting Economische Wetenschappen 0.4 fte (interne vac.nr. 087)

B. medewerk(st)er Klantenwerving t.b.v. (juridische) informatiediensten 0.5 fte (interne vac.nr. 088)

beiden tenminste voor een periode van 6 maanden, met uitzicht op verlenging.

Taken:
A. - het adviseren m.b.t. de aanschaf van literatuur (rekening houdend met doel en samenstelling van de eigen collectie, belangstellingspatroon binnen het facultaire verzorgingsgebied);
- het ontsluiten van delen van de collecties (systematisch alsook op trefwoorden);

B. - het geven van voorlichting op bibliografisch gebied alsook over doel en wijze van collectie-opbouw en -ontsluiting, toegepaste systemen e.d..

Functie-eisen:
A. - voltooid studie Economische Wetenschappen;

B. - zakelijke instelling; contactuele vaardigheden;

- kennis van informatiediensten, m.n. op juridisch terrein;

- opleidingsniveau: tenminste HBO.

Arbeidsvoorwaarden:
salarisering voor beide functies overeenkomstig opleiding en ervaring maximaal f 4.891,— bruto bij een full time-aanstelling (schaal 9).

Werktijden kunnen in overleg bepaald worden. Het combineren van de beide functies behoort tot de mogelijkheden.

Info:
voor functie A: drs. H.J.M. den Hoogen, tel. 887435

voor functie B: mr. drs. C.P.J. van Laer, tel. 887436 of drs. P. Niesten tel. 887430.

Gelieve uw schriftelijke sollicitatie te voorzien van een curriculum vitae.

Interne vacature 089

Werving student-assistenten voor cursusjaar 1991-1992.

Voor het cursusjaar 1991-1992 worden door de vakgroep Algemene Economie van de Faculteit der Economische Wetenschappen student-assistenten gezocht die zullen worden ingezet bij de wetenschappelijke onderzoeksactiviteiten van de stafleden van de vakgroep, die liggen op het terrein van micro-economie, macro-economie, economie van de publieke sector en internationale economische betrekkingen.

Vereist:
a. ervaring met tekstverwerking op de pc;

b. ervaring met rekenwerkzaamheden op de centrale VAX-computer en/of de pc (MSDOS en MAC).

Aanstelling vindt plaats voor 0,1 of 0,2 fte.

Inlichtingen:
Dr. J.G.A. van Mierlo, secretaris vakgroep Algemene Economie, TS 53, kamer 1092, tst. 114/109.

Interne vacature 090

Bij de vakgroep Biofysica en het Beheersburo van het Instituut Hart- en Vaatziekten is een gecombineerde functie voor een

vakgroepsecretaresse (0.5 fte)/assistent van de Instituutsbeheerder (0.5 fte). (m/v)

Functie-eisen:
De hoofdtaak bestaat uit het leveren van secretariale en administratieve ondersteuning aan de vakgroep Biofysica resp. het beheersburo van het instituut Hart- en Vaatziekten. Deze taak is in hoofdlijnen onder te verdelen in:

- zelfstandig verzorgen van de correspondentie;

- verzorgen van (meest internationale) publicaties, wetenschappelijke verslagen;

- voorbereiden respectievelijk notuleren van vergaderingen;

- onderhouden en verder uitbouwen van (onderwerpen) archief;

- het voeren van (eenvoudige) administraties;

- het beheren van diverse (geautomatiseerde) gegevensbestanden.

Functie-eisen:
- diploma HAVO/WVO met afgeronde secretaresse-opleiding;

- goede mondelinge en schriftelijke kennis van de engelse taal;

- ervaring en affiniteit met het gebruik van tekstverwerking- en databaseprogramma's;

- gevoel voor administratieve verhoudingen;

- goede organisatorische eigenschappen, zelfstandig kunnen werken, ook onder tijdsdruk, flexibel en initiatiefrijke instelling;

- ervaring met het verzorgen van technische publicaties wordt op prijs gesteld.

Info: D. Slaaf (888481) of R. van der Zander (888130).

Salaris: Afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 3.393,— bruto per maand (max. schaal 6 BBRA 1984).

Interne vacature 091

Het project Decision Support System in Health care (HIOS+) zoekt een

arts belangstelling voor automatisering 0.2 fte (m/v)

ten behoeve van het ontwikkelen van een Huisarts Informatie en Onderzoek Systeem met beslissingsondersteunende faciliteiten. Deze ontwikkeling wordt uitgevoerd in het kader van een subsidieproject waarin het min. van WVC, de universiteiten Rotterdam, Leiden, Utrecht en Limburg alsmede het Nederlands Huisartsen Genootschap participeren.

Taken:
- het op medische verantwoorde wijze opstellen van queries bij critaria (CHPPC-II) voor de ICPC-classificatielijst;

- het beschikbaar maken van criteria t.b.v. gebruik binnen het HIOS+

(volgens het NHG referentiemodel);

- het geven van medisch inhoudelijke ondersteuning bij de realisatie van het HIOS+.

Eisen:
- arts met interesse voor automatisering;

- daarnaast strekt tot aanbeveling: ervaring met automatisering in de vorm van Huisarts Informatie Systemen danwel andere softwarepakketten;

- een genoten Huisarts-opleiding;

- gebruik van ICPC classificatielijst danwel theoretische kennis hiervan.

Arbeidsvoorwaarden:
De aanstelling als arts geschiedt in eerste instantie voor de duur van 8 maanden (0.2 fte), waarbij na gunstige evaluatie een vervolg van 1 jaar mogelijk is. Plaatsing bij Medische Informatica en Statistiek.

Salaris:
Afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 6.376,— bruto per maand bij een full-time aanstelling.

Info: Dhr. F. Dupuis (888412).

BUREAU BUITENLAND

ALMA zomercursussen Frans in Luik en Duits in Aken

Van 15 t/m 27 juli 1991 vinden weer de talencursussen Frans in Luik en Duits in Aken plaats voor RL studenten. Er zijn per cursus acht plaatsen beschikbaar. De cursus Frans in Luik zal voor acht Nederlandse studenten en acht Duitse studenten worden gegeven. De cursus Duits in Aken zal voor acht Nederlandse en acht Belgische studenten worden gegeven. De cursussen richten zich vooral op verbetering van de spreekvaardigheid. Aanvangsniveau: eindniveau VWO. Kosten: 200 ECU all in (cultureel programma, onderdak, eten, excursies).

Voorinschrijving is mogelijk bij Bureau Buitenland (Ina Engelen). Bij de definitieve inschrijving moeten de kosten (f 465,—) contant worden betaald (sluitingsdatum: 17 mei 1991). Inschrijving geschiedt op volgorde van definitieve aanmelding inclusief betaling. Bij inschrijving moet een bewijs van vaardigheid in de betreffende taal (VWO diploma of certificaat) getoond worden.

Research Opportunity and Scientific Training in Japan

De Commissie van de EG en the Science and Technology Agency in Tokyo sponsoren het Research Opportunity and Scientific Training programma. 'If you are a national of a Member State of the European Community and have completed your doctorate degree in science or engineering, or have acquired equivalent professional experience: Why not consider the opportunity to carry out research in a Japanese laboratory? Several fellowship programmes exist for this purpose. The Commission of the European Communities is presently inviting applicants for:

- its own Scientific Training Programme in Japan;

- the Science and Technology Agency's fellowships (for which the Commission may nominate candidates).

These programmes, among others, offer the chance to experience a stimulating and challenging scientific environment and a profoundly different culture.'

Informatie: Commission of the European Communities, DG for Science, Research and Development, S&T Cooperation with non-member countries, Rue de la Loi 200, B-1049 Brussels. Tel. 09-33-2 235 39 90.

Openingstijden
Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Studie-infotheek van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, ingang Lenculenstraat, kamernr. 0311.

STUDENT EN ZAKEN

Studentendecanaat

Open spreekuur studentendecanen: di. + do. 14.00-16.00 u., wo. 17.00-19.00 u. Len.26, k. 0310B. Tel. spreekuur ma. t/m vr. 13.30-14.00 u., tel. 887354 (ook voor afspraken).

Attentie!
Om organisatorische redenen is m.i.v. 1-4-'91 het secretariaat van de Dienst Studentenzaken/SAS gesloten op de woensdagochtenden en vrijdagmiddagen en op deze tijden ook telefonisch niet bereikbaar.

Studie-infotheek
Zojuist ontvangen de nieuwste versie van ISEE, een geautomatiseerd systeem inz. opleidingen, beroepen en arbeidsmarkt. Opopeningstijden: ma. di. en do. 14.00-16.30 u en wo. 16.00-19.00 u en vr. 09.00-12.00 u, Len.26, kamer 0311, Tel. 887351.

Steunpunt Studiefinanciering
Opopeningstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 06-3 21 21 51, Len.26.

Centrale Studentenadministratie
Opopeningstijden telefoon en balie: ma. t/m. do. 14.00-16.00 u. en vr. 09.00-12.00 u. Len.26, Tel. 887979

Studentenvakbond NSEM
Heb je vragen, klachten, opmerkingen t.a.v. onderwijs, studentenvoorzieningen, studiefinanciering, NSEM etc, laat het ons weten. We zijn dagelijks bereikbaar van 11.30-13.30 u., Len.26, Tel.887142.

vr.12 apr. LSVB-bezoek en borrel in café de Poort.

AEGEE Maastricht
11-13 apr. Congres: Love Education in Ferrara

Agenda SIB-Maastricht
10 apr. De Werkgroep VS organiseert een lezing bij MAC DONALDS

11 apr. 21.00 u. Ledenborrel café van Sloun

25 apr. 20.00 u. Actualiteitenborrel.

26 apr. Sportdag Werkgroep VS

27 apr. Intern Schier-weekend door SIB-Groningen

Informatie: Michiel, tel. 253495 of Wencke, tel. 254309.

KOKO-agenda
Za. 6 apr. Ouderdag universiteit opgeven als mentor bij R. Wilmink

Di. 9 apr. 20.30-22.30 u. Video Total Recall f.1,50

Wo. 10 apr. 21.00 u. Bertjesbijeenkomst

Za. 13 apr. Pietercross Emab, helpers gevraagd

Ma.15 apr. Bowlen met OC
De gehele week lustrum-opening
Di.16 apr. 20.30-22.30 u. Video We're no Angels f.1,50

Tafelstraat 13

Ma.8 apr. 20.00 u. Leerhuis

Ma.8 apr. 20.00 u. Droomgroep

Di.9 apr. 20.00 u. Open avond: Voorbereiding op ons bezoek aan Vrije Kath.Kerk Maastricht op 21 apr. F. Kouwe en F. Moers geven informatie over kath., theosofische en esoterische achtergronden van hun vrij-katholicisme.

Wo.10 apr. 20.00 u. Filosofiegroep Levinas

Wo.10 apr. 20.00 u. Literatuurgroep

Wo.10 apr. 20.00 u. Lijfwerk

Do.11 apr. 18.45 u. Koor

Do.11 apr. 19.45 u. Kreativiteitsgroep

Do.11 apr. 20.00 u. Toneel

Tel.215651

Integrand
1) Integrand zoekt met spoed 2 studenten FdEW voor het vervullen van 2 werkopdrachten (Logistiek) in de Randstad

2) Integrand zoekt gemotiveerde medewerkers

3) Laat je inschrijven bij Integrand

Info: A.Bruins, tel.251765 of J. Hofman, tel.612057.

STUDIUM GENERALE

De essayist **Kees Verheul** verzorgt **di. 9 apr.** in de Toneelacademie (Len. 33, 20.00 u., (gratis) in het kader van het programma 'Meesterwerken uit Rusland' een lezing over de schrijver Toergenjev, die aanvankelijk dichter wilde worden, maar overschakelde op het schrijven van komedies en verhalen. Grote aandacht trokken zijn romans, waarin hij zich met actuele sociale en politieke vraagstukken bezighield. Wie de lezing over Toergenjev bijwoont, kan de theatervoorstelling 'Vaders en zonen' met korting bezoeken.

Literair café: Hella S. Haasse

Wo. 10 apr. is **Hella S. Haasse** de gast in het literair café van het Studium Generale (Redoute Stadsschouwburg, 20.00 u., (gratis). **Di. 9 apr.**, verzorgt Wiel Kusters een openbaar college over het literaire werk van Haasse (Kamer 1001, Ts. 53, 16.00 u.). Het werk van Haasse is in Nederland nooit weg geweest: Haar historische romans hebben steeds weer nieuwe lezers getrokken. In het buitenland belevten deze boeken nu een come-back. Voor haar gehele oeuvre ontving Haasse in '81 de Constantijn Huygensprijs en in '84 de P.C. Hooftprijs.

Geen lessen

Vanaf dond. 28 mrt.'91 vervallen de zaalhoockeytrainingen van 16.00-17.00 u. in sporthal Randwijk.

LV&S

Bokkerijdersloop

Ma.15 apr. 17.45 u. Rekreatieve groepsloop. Deelname staat open voor studenten en medewerkers RL. Afstand: 7 km. Start en finish: sportpark Jekerdal. Route: via Mergelweg en Encibos. Samenstelling groep: min. 4 lopers + tijdwaarnemer. Kosten: sportkaarthouders gratis, anderen f 3,- p.p. Inschrijven voor 10 apr. Buro LV&S

Intern zaalvoetbaltoernooi '91
Het zaalvoetbaltoernooi wordt dit jaar gespeeld op dinsdag- en donderdagavonden. De wedstrijden beginnen in mei. Deelname staat open voor studenten- of medewerkersteams. Max. toelating: 16 Medewerkers- en 16 studententeams. Plaats: sporthal Randwijk. Kosten: sportkaarthouders gratis, anderen f 5,- p.p. Inschrijven: buro LV&S voor 21 apr.

Kajak vervolgcursus
Ma. 15 apr. start vervolgcursus kajak o.l.v. J. Schreurs. Cursusduur: 5 lessen waarvan 2 binnen (Zwembad "de Dousberg") en 3 buiten (stroomversnellingen in de Maas). Tijden: binnen om 22.30 u. buiten om 19.00 u. Kosten: f 40,-, sportkaart verplicht. Inschrijven voor 10 apr.

Mini-triathlon
I.v.m. 't Hallmen toernooi kan de mini-triathlon op 19 apr. geen doorgang vinden.

Uitslagen indoorsportweek '91
Schaken: 1. R. Weerts 2. M. Collet 3. F. Schoots 4. F. Snel. **Scheren:** A Finale 1. L. Kleyn 2. R. Heuts 3. M. Collet. B Finale 1. G. Rietjens 2. D. Stoop 3. H. Tacken.

Weerbaarheidscursus
Di. 16 apr. '91 start cursus weerbaarheid voor vrouwen en mannen o.l.v. Th. Besjes. Totaal 8 lessen van 90 min. + terugkom uur na de cursus. Plaats/tijd: gymzaal MTRO, Pres. Rooseveltlaan 101, 15.00-16.30 u. Kosten: f 12,50 sportkaart verplicht. Inschrijven: bij buro LV&S.

Wijziging programma LV&S
M.i.v. 1 apr. vindt de **softbaltraining** plaats op de DBSV velden te Heugem. Tijd: 19.00-21.00 u. verzamelen in sporthal Randwijk. **Korfbaltraining** wordt verlengd van 20.00-22.00 u. in sporthal Randwijk.

Lopers opgelet
Studentenatletiekvereniging UROS i.o. houdt een STEDDIE STEET info-avond in de kantine van sportpark Jekerdal. Datum: ma. 15 apr., na de Bokkerijdersloop (± 18.45 u.). Tot dan!

Maraboes agenda
13-14 apr. N.S.K. rugby te Leiden. **27-28 apr.** Batavierenrace. Vertr. vrijdag 26 apr. om 20.00 u. vanaf station. Inschr. bij Terry, kosten f 35,-

2 mei Feest in de "Metro". **11 mei** Toernooi Maraboes. Elke di. 19.00-21.00 u. training. Elke do. 19.00-21.00 u. training (speciaal voor studenten). Trainingen vinden plaats in sportpark West "t Koupke". Info: tel. 252518 Rob.

Bulletin

Stennis agenda

7 apr. Uitwisselingstoernooi met Nijmegen, locatie: tennishal Meerssen.
8 apr. 20.00 u. Infoavond alle competitie spelers, Ts. 53.
14 apr. Start competitie

Lagakari Do. 11 apr. Wedstrijdreglement II

Agenda Saurus

6 + 7 apr. Start OOCUZ in Tilburg bij Vidar
7 apr. Orca's Mixed
10 apr. 20.00 u. Coachraad Zw.4
13 apr. 10.00-12.00 u. Examendag. Opgeven: Ronald (219759)
14 apr. Varsity
18 apr. 21.00 u. Flower Powerfeest in Mosselhuis met introductie
20+21 apr. Randstadregatta
 Het zondagsroeien vervalt

Eentjes Studentenhandbalvereniging

Elke dinsdag: 16.00-17.30 u. training Sporthal Randwijck
Elke donderdag: 18.00-19.00 u. training Sporthal Randwijck

St.Pietercross

EMAB organiseert zat. 13 april de St.Pietercross. Start om 13 uur bij KOKO, Hoogbrugstraat 1 Maastricht. Parcours: Servaasbrug, Het Bat, Lage Kanaaldijk, Observant, Kanne, Nuizenberg, Sussersweg, St.Pietersberg (25 km). Finish bij Fort Sint Pieter. Info: EMAB, 043-215418.

GENEESKUNDE

Student-adviseur gevraagd voor het Faculteitsbestuur FdG. Het FB behartigt de dagelijkse gang van zaken van de faculteit. Vergoeding vindt plaats op basis van een student-assistentchap. Reacties voor 1 mei, info: Jurgen tel. 430273, Geraline tel. 216927.

Studentleden gevraagd voor Studierichtingscommissie FdG. De SRC is verantwoordelijk voor het strategisch management op het gebied van onderwijs. De voornaamste taak is gevraagd en ongevraagd adviseren van alle facultaire instanties en organen inzake onderwijs. Zowel studenten uit jaar 1 t/m 4 als uit jaar 5/6 worden gevraagd te solliciteren. Reacties voor 1 mei. Info: Annet 4 MF, tel. 251166 of Rachel 6 MF, tel. 212593.

Studentlid gevraagd voor Onderwijs Coördinatiecommissie (OCC). Voor het nieuwe studiejaar zoeken wij een actieve en enthousiaste student(e) die zitting wil nemen in de OCC. De OCC is een commissie die het dagelijks beleid van het onderwijs bepaalt: het nader uitwerken van de algemene beleidslijnen die door de SRC worden uitgestippeld en de controle van de uitvoering hiervan. Daarnaast coördineert dit studentlid ook de studiebrengring in jaar 1 t/m 4: benoemen van studenten in blokplanningsgroepen, Skillslab e.d., en het coördineren van overleg tussen deze student. (Bestuurlijke) ervaring is wel handig, maar zeker niet vereist. Tijdsinvestering ca. 1 dag per week. Vergoeding is gebaseerd op een studentassistentchap voor een halve dag/week. Interesse? Neem dan voor meer informatie/sollicitatie even contact op met Natasje van de Weg, 4MF, tel. 252625, of Katinka Prince, 3 MF, tel. 218487.

Mededeling Faculteitsbureau

Rectificatie oproep. In de tekst van de oproep aan kandidaten voor bestuur van de FdG, geplaatst in Observant 26, is een storende fout geslopen. In de derde zij zijn de woorden "en het OBP" weggevalen, waardoor de oproep niet voor deze geleiding bestemd lijkt, hetgeen uitdrukkelijk wel de bedoeling is. Voor de goede orde volgt hier de gecorrigeerde tekst:

Onlangs heeft de Commissie van Advies aan de voorzitters van de vakgroepen een brief geschreven waarin zijn opgeroepen werden om zich beschikbaar te stellen voor een bestuursfunctie in de faculteit. De Vertrouwenscommissie werkt momenteel aan de samenstelling van het faculteitsbestuur per 1 september 1991 maar ook voor de jaren daarna. In aansluiting op de brief van de Commissie van Advies richt de Vertrouwenscommissie zich tot de hoogleraren, UHD's en het OBP van de faculteit. Zij verzoekt degenen die bereid zijn een bestuursfunctie nu of in de komende jaren op zich te nemen dit bekend te maken aan de Vertrouwenscommissie. (Personen die indertijd gereageerd hebben op de oproep van de Commissie van Advies hoeven niet opnieuw te reageren). De vertrouwenscommissie noopt aan de hand van de meldingen een planning op langere termijn (enkele jaren) te kunnen maken voor een evenwichtige samenstelling van het faculteitsbestuur. Reacties kunt u (vertrouwelijk) binnen een week na het verschijnen van dit blad sturen aan de secretaris van de Vertrouwenscommissie: H. van de Voort, Bureau FdG, v.Kleefstraat 25.

MFV Reflex

Dhr. A. Zwetsloot zal 9 april een lezing geven over macrobiotiek, een voedingsleer met curatieve en preventieve "werking". Tevens zullen visie op ziekte en gezondheid uiteengezet worden. Plaats: Tongersestraat 53, kamer 1000. Aanvang: 19.30 uur. Toegang voor Reflexleden f 1,50; niet Reflexleden f 2,50; niet studenten f 5.

Lezingen prof. Alvan R. Feinstein

Gaat Uw interesse uit naar patiëntgebonden onderzoek in de geneeskunde? Dan hebt U ongetwijfeld gehoord van Alvan R. Feinstein. Hij is internist en hoogleraar in de klinische epidemiologie aan Yale University, School of Medicine. In de periode 1-18 april 1991 bezoekt prof. Feinstein de R.L. Op de woensdagsdag geeft hij, steeds om vier uur 's middags, een lezing in het Auditorium in Randwijck (P. Debeijplein 1). Prof. Feinstein staat bekend als een vrolijke spreker met provo-ideeën over de medische wetenschap. Studenten en medewerkers zijn bij deze uitgenodigd. Voor meer inlichtingen: Paul Knipschild, tel. 887379.
 - Lezing 10 april: A medical road-map for the jungle of multivariable analysis.
 - Lezing 17 april: The future of "clinical science".

Lezingen Medische Psychologie

De vakgroep Medische Psychologie organiseert dit cursusjaar een serie colloquia. Medewerkers van de vakgroep zullen spreken over de theoretische achtergrond van hun onderzoek.
 Op 8 april zal A. de Jong spreken over "Veiligheid in de bouw, waar te beginnen". Plaats: Tongerseweg 57 (Carre), kamer 2020. Tijd: 16.00 uur. Nadere info: E. Schouten, tel. 888163, of W.J. Kop, tel. 888153/218849.

Bibliotheek Zie eerder in dit Bulletin.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

VBGGK'ers opgelet

Psychoskoop nr. 3 is uit. Heb je deze Psychoskoop nog niet ontvangen, bel dan Marco Piëtte tel. 043-618293.

Afstudeerwerkstukken drukkerij bij RL-drukkerij

Met directe ingang biedt de FdGW voor stud. die afstuderen een nieuwe faciliteit: afstudeerwerkstukken kunnen gedrukt worden bij de RL-drukkerij. Kosten van 10 exemplaren worden betaald door de Faculteit. Wil men meer exemplaren laten drukken zijn de meerkosten voor eigen rekening. De kaft wordt standaard voorzien van een rode balk (vergelijk blokboeken). Stud die hier gebruik van willen maken dienen vooraf een formulier op te halen bij de Balie (KAP 2) en dit ingevuld te laten aftekenen door de afd. examens bureau onderwijs Afstudeerwerkstukken moet men zelf bij de RL-drukkerij (Lok.: Ts 53, Tel.: 325) aanleveren. Daar kunnen ook verdere afspraken gemaakt worden omtrent gewenste oplage (indien meer dan 10 exemplaren) en leverdatum.

Agora

Dagelijks tijdens het spreekuur van Agora tussen 10 en 11 uur, info over lidmaatschap, activiteiten en reductiebureau (boeken met 10% korting!). Lok.: Kap.2, k. nr.0.015. Tel.: 7279.

Voorlichting Stages 3de jaars GGK:

11 april om 16.45 uur, Spiegelzaal, Kap 2.
 Inl.: Dr. H. Merkelbach, telefoon 888171/888157.

Wetenschapswinkel

Op verzoek van de Crohn en Colitis Ulcerosa Vereniging Ned. bereidt de Wetenschapswinkel in samenwerking met Dr. N. Groenman (MP) een onderzoek voor naar de betekenis die (bep. vormen van) gespreksgr. (kunnen) hebben voor het omgaan met deze 2 chronische darmziekten. Over deze materie zijn recent versch. belangwekkende artikelen verschenen (eng. trefw.: stress-management, self-help groups en inflammatory bowel disease). Gedacht wordt aan 1 of 2 stud. VW,GGK of GVO, die in eerste instantie een literatuurstudie willen verrichten, bv. als jaarwerkstuk en die vervolgens hun afstudeeronderzoek aan 't onderwerp willen wijden. Meer info.: Jo. Haesen, Wetenschapswinkel, IOK.: looi 14, tel.: 7120

SPP College

Voor de groepen 235 - 243 en 333 - 340 vindt een college SPSS plaats op donderdag 18 april, Tijd: 08.30-10.30 u, Lok.: Randwyck, auditorium (R 0122).

Direct 3 stageplaatsen aangeboden voor studenten Beleid en Beheer in de gezondheidszorg

Er zijn 3 stageplaatsen aangeboden voor stud. Beleid en Beheer in de gezondheidszorg nl; 1. Bij het regionaal overleg zwakzinnigenzorg in Maastricht loopt het 'project Regionaal centrum voor dagbehandeling' (RCD). De stagiar wordt geacht een behoefteonderzoek te verrichten bij m.n. (Z)MLK-scholen in de regio en aan de hand hiervan een meerjarenbeleidsplan op te stellen. 2. Bij een ziekenhuis in Velp bestaat de behoefte aan een aparte patiënten vervoersdienst. Vragen die in het onderzoek centraal staan: Wat betekent deze voor de efficiëncy binnen het ziekenhuis, m.n. gelet op het zorgproces en welke rol is aan een (logistiek) manager in deze toebedeeld? 3. Bij Medisch Centrum de Klokenberg bestaat de mogelijkheid voor het verrichten van een marktonderzoek tbv een op te starten stressteam. Info: A. Huppertz, Vakgr. BLW, tel.: 7466/454 vanaf woe.mi. t/m vr.

Bibliotheek Zie eerder in dit Bulletin.

ECONOMIE

Aankondiging blok 3.6./4.6. (1/3 stroom) "METEN VAN KWALITEIT IN DIENSTVERLENING"

Het blok bestaat uit een praktijkopdracht die groepsgewijs wordt uitgewerkt. Het uit te voeren onderzoek op basis van die opdracht wordt gebaseerd op een meetmodel, dat in de blokopening wordt toegelicht. De blokafsluiting vindt plaats door middel van het aanbieden en presenteren van het rapport aan de opdrachtgever. Ouderejaars-studenten en studenten die reeds blok 3.5. "Dienstenmarketing" hebben gevolgd hebben voorrang bij inschrijving. Literatuur: Zeithaml, Parasuraman & Berry (1990), Delivering Quality Service, The Free Press. Aanmelding voor het blok z.s.m. bij: Jos Lemmink, kamer 2085 (postvak kamer 2091), telefoon 888814.

Voorlichtingsbijeenkomst tweede-fase opleiding BOFEB

Op vrijdag 19 april a.s. zal de Beroepsopleiding Financieel-Economisch Beleidsmedewerker (BOFEB) vanaf 13.30 uur een voorlichtingsbijeenkomst houden in kamer 1090. De BOFEB is een samenwerkingsverband tussen de Erasmus Universiteit Rotterdam en ministeries en instellingen die een belangrijke rol spelen op het gebied van het financieel-economisch beleid. De BOFEB-opleiding heeft ten doel jonge academici voor te bereiden op financieel-economische beleidsfuncties bij de ministeries, de Nederlandsche Bank en diverse maatschappelijke organisaties. De opleiding is sterk gericht op de praktijk en de actualiteit. De totale duur van de opleiding die telkenjare in september start, is 12 maanden (op full time basis) waarvan 6 maanden zijn uitgetrokken voor een stage bij een van de ministeries of andere instellingen. Tijdens de gehele opleiding ontvangt de student een aantrekkelijk salaris. Zij die onlangs (of binnenkort) met succes het doctorale examen algemene economie of econometrie hebben afgelegd kunnen meedingen naar een plaats in de opleiding. Ook jonge academici van andere studierichtingen kunnen solliciteren indien het vakgebied van de algemene economie op adequate wijze deel uitmaakt van het afstudeerpakket.

STUDEREN IN HET BUITENLAND (EUROPA) in het kader van het Erasmus Programma

Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar in België, Duitsland, Spanje & Italië. Voorlichtingsbijeenkomsten hierover zullen gehouden worden op: 15 april, 13.30, K. 0090. Inzien van buitenlandse studie-programma's: 17 april, 14.00/17.00, K. 3050
 Sluitingsdatum inschrijving: 22 april.

STEP in-house dagen

De eerste dag van je carrière in commercie of accountancy? Stichting Student en Praktijk biedt je de kans om één of meerdere dagen te gast

te zijn bij een aantal gerenommeerde bedrijven. **Procter & Gamble, AEGON, DSM en BP** laten je zien welke carrièremogelijkheden in commercie zij jou te bieden hebben. Als je echter een carrière in accountancy ambieert, grijp dan deze prima kans om op intensieve en informele wijze kennis te maken met **Coopers & Lybrand Dijker van Dien, KPGM Klynveld, Arthur Andersen, TRN Groep en VB Accountants**.

De inschrijving staat open tot **31 maart** voor studenten in de eindfase van hun studie economie of bedrijfskunde. Informatiebrochures en inschrijfformulieren zijn te verkrijgen bij het studiesecretariaat, faculteitsvereniging of bij Stichting STEP, tel. 020-5484934

Blok 3.6 / 4.6 Personeelsmanagement

In tegenstelling tot hetgeen in de studiegids staat vermeld, is de verplichte literatuur voor het blok Personeelsmanagement: Kluytmans & Hancké, **Leerboek Personeelsmanagement**, Deventer/Heerlen: Kluywer/OU, 1990. Van dit boek is een aantal exemplaren via het reductiebureau te verkrijgen.

Doe wat met je scriptie!

De beste scriptie op juridisch, fiscaal of economisch gebied of op het terrein van de accountancy zal worden bekroond met de J.B. Gassler-prijs. Deze nieuwe prijs, groot f10.000, is uitgelooft door de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Van Noord Gassler & Co. Studenten die praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek hoog in het vaandel dragen en dat op oorspronkelijke wijze in hun scriptie hebben weten te verwoorden worden uitgenodigd hun werk zo spoedig mogelijk - voor 30 juni a.s. - in te sturen. Het reglement en andere informatie over de J.B. Gassler-prijs en de scriptiedatabank waar alle scripties in opgenomen worden, kunt U aanvragen bij het secretariaat van de Stichting, Nieuwe Parklaan 73 te 's-Gravenhage, telefoon 070-351.23.71.

RECHTSGELEERDHEID

Eerste drie deeltijdstudenten afgestudeerd

Het Dagelijks Bestuur van de Examencommissie heeft op 14.03.1991 vastgesteld dat de eerste studenten van de deeltijdopleiding hebben voldaan aan de voorwaarden voor het verkrijgen van het doctoraalgetuigschrift. De eerste geslaagden van de avondopleiding zijn: P. Vanderheyden, H. Doornekamp en M. Notermans. Bovendien heeft het DB-Examencommissie vastgesteld dat P. Vanderheyden voldaan heeft aan de voorwaarden voor het verkrijgen van het predicaat 'Cum Laude'. De eerste officiële uitreiking van doctoraalgetuigschriften zal plaatsvinden op ZATERDAG 28.09.1991. Er wordt nog gewerkt aan het programma. De Bulcommissie zal zorgdragen voor het officiële gedeelte van het programma (uitreiking en receptie) en een, nog te formeren, Feestcommissie o.l.v. de Deeltijdcommissie zal zich bezighouden met de organisatie van de feestavond. Hierover volgt later meer.

Deze maand afgestudeerd

Het Dagelijks Bestuur van de Examencommissie heeft in de bijeenkomst van 14.03.1991 het doctoraalgetuigschrift toegekend aan de onderstaande studenten van de dagopleiding: Rijthoven F.A.J. van; Curfs C.G.J.M.; Curfs C.E.M.; Couwenbergh D.M.G.; Oostrom C.E.J. van; Grieken D.J. van. Alle geslaagden van harte gefeliciteerd!

Toetsen

Vrijdag 03.05: 11.00 - 13.00 uur Sporthal Geusselt bloktuets Milieukunde
Dinsdag 07.05: 09.00 - 12.00 uur Collegezaal Nieuwenzaal bloktuets Internationaal belastingrecht en Rechten van psychiatrische patiënten.

Er mag gebruik gemaakt worden van (een) niet geannoteerde, dus niet van commentaar of rechtspraak voorziene, editie(s) van de wetgeving, alsmede van de Asserbundel.

Verkrijgbaar aan de balie

Opsteltitels dag 1(H), 2, 3 en 4.
 De roosters en blokboeken van de blokken:
 Jaar 1 Onrechtmatig gedrag
 Jaar 2 Huisvesting
 Jaar 2 Bedrijfseconomie I en Openbare Financien I (fiscaal recht)
 Jaar 3 en 4 keuzeblokken

Deze weken actueel (agenda)

Woensdag 10.04: 13.00 - 14.00 uur Collegezaal Nieuwenhof actualiteitencollege door B. de Witte.
Vrijdag 12.04: 14.00 - 15.30 uur Collegezaal Nieuwenhof hoorcollege "overgangsrecht" in het kader van het blok Zakenrecht door H. van de Beek.

Jurist in Bedrijf organiseert

15.04: excursie naar de cooperatieve veiling Zuid-Oost Nederland en Frans Maas. Werkzaamheden van juristen binnen deze bedrijven en de actuele juridische zaken waarmee zij te maken hebben zullen nader worden belicht.
01.05: bedrijven- en instellingendag, waar vertegenwoordigers uit verschillende (juridische) beroepsgroepen zich zullen presenteren.

JES-Agenda

JES organiseert op dinsdag 9 april om 16.00 uur in samenwerking met de Vakgroep Gezondheidsrecht een lezing. Onderwerp: Wat is gezondheidsrecht? Anke Oosterman houdt een inleidend betoog over hetgeen gezondheidsrecht inhoudt. Verder komen recente projecties van de Vakgroep aan bod. Plaats van handeling: collegezaal Nieuwenhof. Entree gratis.

Doe wat met je scriptie!

De beste scriptie op juridisch, fiscaal of economisch gebied of op het terrein van de accountancy zal worden bekroond met de J.B. Gassler-prijs. Deze nieuwe prijs, groot f10.000, is uitgelooft door de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Van Noord Gassler & Co. Studenten die praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek hoog in het vaandel dragen en dat op oorspronkelijke wijze in hun scriptie hebben weten te verwoorden worden uitgenodigd hun werk zo spoedig mogelijk - voor 30 juni a.s. - in te sturen. Studenten die hierover meer informatie willen krijgen, kunnen terecht bij Nelly Plompen van de Studie-Infotheek, k. 31 Lenc. 26 Dienst Studentenzaken.

VERKIEZINGEN 1991

Voor wie worden verkiezingen gehouden?????

In 1991 worden bij de RL verkiezingen gehouden voor:

- alle leden van de Universiteitsraad; 6 zetels wetenschappelijk personeel (wp), 6 zetels ondersteunend en beheerspersoneel (obp) en 6 zetels studenten;
- alle leden van de Raad van de Faculteit der Geneeskunde; 6 zetels wp, 3 zetels obp en 3 zetels studenten;
- alle leden van de Raad van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen (FdGW); 6 zetels wp, 2 zetels obp en 4 zetels studenten;
- alle leden van de Raad van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid (FdR); 6 zetels wp, 2 zetels obp en 4 zetels studenten;
- alle leden van de Raad van de Faculteit der Economische Wetenschappen (FdEW); 6 zetels wp, 2 zetels obp en 4 zetels studenten;
- alle leden van de Raad van de Faculteit der Algemene Wetenschappen (FdAW); 5 zetels wp, 1 zetel obp en 2 zetels studenten;
- de leden van de Medezeggenschapscommissie (MC) van de FdGW; 9 zetels;
- de leden van de MC FdR; 7 zetels;
- de leden van de MC FdEW; 7 zetels;
- de leden van de MC FdAW; 5 zetels;
- de leden van de MC van de Algemene Diensten; 9 zetels.

De kiezerspopulatie bedraagt dit jaar in totaal circa **17.500** kiezers.

Enkele begrippen

Voor de verkiezingen van de **Raden** bezitten het kiesrecht degenen die in de kiezersregisters voor de betreffende verkiezing zijn opgenomen. Bij de verkiezing van de **Raden** spreken we van **geledingen**, te weten voor iedere **Raad** de geledingen **wp**, **obp** en **studenten**. Het kan voorkomen dat een kiesgerechtigde werkzaam is bij meerdere faculteiten of bij een faculteit en tevens bij de Algemene Diensten, of dat iemand als student is ingeschreven bij meerdere faculteiten. In dat geval bezit betrokkene het kiesrecht (en hieronder wordt verstaan zowel het actief als passief kiesrecht) voor elke geleding waarvan hij/zij deel uitmaakt; dit uiteraard voorzover de betrokken persoon in het betreffende kiezersregister voorkomt. **Echter** bij de verkiezing van de **Universiteitsraad** kan iedere kiesgerechtigde slechts tot één geleding behoren en kan hij/zij ook maar één keer zijn/haar stemrecht uitoefenen; dit ongeacht of betrokkene nu in meerdere geledingen is aangesteld, danwel is ingeschreven als student.

Bij de verkiezing van de **MC's** spreken we van **beheerseenheden**. Voor iedere beheerseenheid waarvoor verkiezingen worden gehouden hebben kiesrecht (en ook hier verstaan we daaronder het actief en het passief kiesrecht) het **wp** en het **obp**. Indien kiesgerechtigden in meerdere beheerseenheden zijn aangesteld, dan bezitten zij in elk van die beheerseenheden het kiesrecht. Ook hiervoor geldt dat betrokkene in het betreffende kiezersregister moet zijn opgenomen.

En dan nu iets over de kiesreglementen

Zoals u eerder al in Observant heeft kunnen lezen is recentelijk het kiesreglement voor de verkiezing van de **Raden** bij de RL ingrijpend gewijzigd. Ook het kiesreglement voor de verkiezing van de **Medezeggenschapscommissies** (verder te noemen **MC's**) bij de RL heeft onlangs een ingrijpende wijziging ondergaan. Waaruit bestaan deze wijzigingen zoal. In de eerste plaats is de mogelijkheid geschapen om naast het schriftelijk stemmen ook persoonlijk (dit wil zeggen in het stemhokje) de stem uit te brengen. Daarnaast is de mogelijkheid geschapen om lijstencombinaties aan te gaan. Ook is een bepaling opgenomen dat geen stemming plaatsvindt indien het aantal kandidaten minder is dan of gelijk is aan het aantal te bezetten zetels. Voorts is bepaald dat in geval een vacature niet binnen de betreffende kandidatenlijst kan worden ingevuld en deze kandidatenlijst geen deel uitmaakt van een lijstencombinatie, de vacante zetel onbezet blijft. Maakt de betreffende kandidatenlijst wel deel uit van een lijstencombinatie, dan zal worden bezien of de vacante zetel binnen die lijstencombinatie kan worden ingevuld. Blijkt ook dit niet het geval te zijn, dan blijft de vacante zetel onbezet.

In zijn bijeenkomst van 28 januari 1991 heeft de Universiteitsraad het gewijzigde kiesreglement voor de **Raden** bij de RL vastgesteld. In zijn bijeenkomst van 26 maart 1991 heeft het College van Bestuur het gewijzigde kiesreglement voor de verkiezing van de **MC's** bij de RL vastgesteld.

Het door de Universiteitsraad vastgestelde kiesreglement is vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de Minister van Onderwijs en Wetenschappen (dit is een wettelijke verplichting). Inmiddels is door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen medegedeeld, dat het gewijzigde kiesreglement voor de verkiezing van de **Raden** bij de RL niet vóór de kandidaatstelling de goedkeuring van de Minister zal hebben verkregen. Dit betekent concreet dat voor de rest van de procedure voor de verkiezing van de **Raden** bij de RL het vigerende kiesreglement (daterend uit 1986) van toepassing zal zijn. Dit houdt in dat voor de in 1991 te houden verkiezingen van de **Raden** de bovengenoemde wijzigingen nog **geen** toepassing zullen vinden. Anders ligt het bij de verkiezingen voor de **MC's**. Met uitzondering

van de mogelijkheid van het persoonlijk stemmen (door het College van Bestuur voor de verkiezing van de **MC's** in 1991 buiten werking gesteld), zullen voor deze verkiezingen de andere bovengenoemde wijzigingen wel van toepassing zijn. Wat voor de verkiezingen van de **MC's** ook niet onvermeld mag blijven is dat de zittingstermijn van de leden van de **MC's** is bepaald op 2 jaren (was 3 jaren) en dat voor deze verkiezingen het College van Bestuur als beroepsinstantie zal optreden.

Dit alles heeft ertoe geleid dat het tijdschema voor de verkiezingen bij de RL door het Stembureau als volgt is gewijzigd:

- * t/m 29 april 1991 is er niets gewijzigd;
  - * de stembiljetten zullen worden verzonden uiterlijk **14 mei 1991**;
  - * het schriftelijk stemmen loopt **t/m 29 mei 1991**;
  - * de bepaling van de uitslag vindt plaats van **3 t/m 7 juni**. De uitslag wordt vervolgens op **7 juni 1991 om 15.00 uur in het Kruithuis** bekend gemaakt.
- Tot zover dit onderdeel van de verkiezingen.

Vaststelling kiezersregister

Op 27 maart 1991 heeft het Centraal Stembureau (verder te noemen CS) de kiezersregister vastgesteld. Dit met uitzondering van het kiezersregister voor de verkiezing van de studentleden van de Raad van de Faculteit der Algemene Wetenschappen (FdAW). De reden hiervan is gelegen in het feit dat door het CS niet te achterhalen is waarop (het Faculteitsreglement FdAW of het Bestuursreglement RL?) de gegevens van de kiesgerechtigden gebaseerd zijn, en tevens in het feit dat de ingediende bezwaarschriften tegen dit kiezersregister dermate verschillende van aard zijn, dat het CS niet in staat is daarover een besluit te nemen en het derhalve een democratisch karakter van deze verkiezing niet kan garanderen. Daarom heeft het CS besloten de verkiezing voor de studentleden van de Raad van de FdAW stop te zetten. In zijn besluit heeft het CS aangegeven op grond waarvan aan studenten kiesrecht voor de verkiezing van de studentleden van de Raad van de FdAW zou kunnen worden verleend.

In de eerste plaats gaat het CS uit van het bepaalde in artikel 33 van het Bestuursreglement RL, waarin het volgende wordt bepaald: "De vertegenwoordiging van studenten in de Raad van de faculteit der Algemene Wetenschappen wordt gekozen door de studenten die deelnemen aan het onderwijs in deze faculteit."

Aangezien het bepaalde in dit artikel vaag is, heeft het CS vervolgens aangegeven wat moet worden verstaan onder "het onderwijs in deze faculteit". Het CS is daarbij tot de conclusie gekomen dat daaraan moeten worden verstaan:

- * blokken waaraan, blijkend uit de naamsvermelding van een of meer medewerk(st)ers van de FdAW in de studiegids van de betreffende faculteit, vanuit de FdAW een substantiële bijdrage wordt geleverd aan het onderwijs van die betreffende faculteit;
- * practica die geheel door de FdAW worden aangeboden;
- * leesgroepen die geheel door de FdAW worden aangeboden.

Het CS heeft voor deze definitie gekozen, omdat het volgens hem niet de bedoeling van het bepaalde in artikel 33 van het Bestuursreglement kan zijn dat aan iedere student(e) die op enigerlei wijze een onderwijsactiviteit heeft gevolgd, waaraan op de een of andere manier een bijdrage door een medewerk(st)er van de FdAW is geleverd, kiesrecht voor de betreffende verkiezing wordt verleend. Tevens heeft het CS bepaald dat studenten die vanaf het begin van het Academisch Jaar 1990/1991 t/m de nieuw vast te stellen peildatum (zie hieronder) onderwijs volgens de bovenstaande definitie hebben gevolgd danwel volgen, aan de verkiezing van de studentleden van de Raad van de FdAW mogen deelnemen.

Voor geïnteresseerden ligt het besluit van het CS over deze aangelegenheid ter inzage bij de secretaris van het CS, kamer 0026B, Oud Gouvernement (Bouillonstraat 3).

Om het gehele verloop van de verkiezingen bij de RL niet te veel te frustreren, heeft het CS de procedure voor de verkiezing van de studentleden van de Raad van de FdAW als volgt vastgesteld:

- * 19 april: peildatum en vaststellen kiezersregister;
- * 22 en 23 april: ter inzagelegging kiezersregister en periode voor het indienen van bezwaarschriften;
- * 24 april: vaststellen kiezersregister door CS;
- * 2 mei: kandidaatstelling;
- * 2 mei te 17.00 uur: onderzoek CS naar de geldigheid van de ingediende kandidatenlijsten.

Vervolgens kan, eventuele bezwaren en beroepen daargelaten, de procedure voor deze verkiezing gelijk lopen met de procedure voor de andere verkiezingen in 1991 bij de RL.

De Kandidaatstelling

Op **9, 10 en 11 april 1991** vindt de kandidaatstelling plaats; dit zowel voor de verkiezing van de **Raden** als voor de verkiezing van de **MC's**.

Wat is er bij de kandidaatstelling zoal van belang. In de eerste plaats kunnen kandidatenlijsten **uitsluitend op 9, 10 en 11 april 1991 van 09.00 uur tot 17.00 uur** bij het CS worden ingediend (kamer 0026B, Oud Gouvernement, Bouillonstraat 3). De formulieren voor de

kandidaatstelling zijn verkrijgbaar op de inzageplaatsen, te weten:

- * Tongersestraat 53, receptie;
- * Nieuwenhof, Zwingelput 4, kamer Wilma Thus;
- * BMC, receptie;
- * onderwijsgebouw Randwijck, Peter de Beyeplein, receptie;
- * AZM Randwijck, ruimte Puck Muller, niveau 5, H2.0.55;
- * Bouillonstraat 3, secretariaat CS, kamer 0026B.

(N.B.: voor de verkiezing van de **Raden** en voor die van de **MC's** zijn de formulieren verschillend. Let dus op!!! Voor de verkiezing van de **Raden** en voor die van de **MC's** liggen aparte mappen op de inzageplaatsen. *Voorin* die mappen staat precies aangegeven welk formulier in welke periode en voor welke aangelegenheid gebruikt moet worden!!!!).

De formulieren voor de kandidaatstelling bestaan uit:

- * een kandidatenlijst;
- * een bewilligingsverklaring;
- * een aanwijzing voor het invullen van de kandidatenlijst.

(N.B.: nu voor de verkiezing van de **Raden** geen lijstencombinaties kunnen worden aangegaan, behoeft het gestelde op de kandidatenlijst betreffende het aangaan van een lijstencombinatie niet te worden ingevuld).

Voor de verkiezing van de **MC's** geldt naast het bovenstaande nog het volgende. Voor de verkiezing van de **MC's** kunnen wel lijstencombinaties worden aangegaan. Als men dit van plan is, moet op het kandidaatstellingsformulier worden aangegeven welke persoon gemachtigd wordt tot het aangaan van een lijstencombinatie. Op de dagen van de kandidaatstelling kunnen degenen die gemachtigd zijn tot het aangaan van een lijstencombinatie een dergelijke combinatie aangaan. Ook het hiervoor bestemde formulier is op de inzageplaatsen verkrijgbaar.

Daarnaast is voor de verkiezing van de **MC's** nog van belang dat kandidatenlijsten die worden ingediend door zg. ongeorganiseerden (d.w.z. kiezers die niet zijn aangesloten bij een organisatie van overheidspersoneel) ondertekend moeten worden door 20 kiezers behorend tot dezelfde beheerseenheid (N.B.: i.v.m. het geringe aantal kiesgerechtigden bij de FdAW, heeft het CS besloten dat voor deze beheerseenheid het aantal ondertekenaars beperkt kan blijven tot vijf). De ondertekenaars dienen daarbij tevens te verklaren dat zij geen lid zijn van een organisatie van overheidspersoneel, danwel dat zij daarvan wel lid zijn, doch de betreffende organisatie van overheidspersoneel niet deelneemt aan de verkiezing van de MC in die beheerseenheid.

Voorts is bij de kandidaatstelling nog het volgende van belang (waar nodig zal worden aangegeven waar er verschil is tussen kandidatenlijsten ingediend voor de verkiezing van **Raden** en die ingediend voor de verkiezing van **MC's**):

- * een kandidatenlijst mag ten hoogste dertig namen van kandidaten bevatten;
- * voor de verkiezing van de **Raden** dient de kandidatenlijst te worden ondertekend door tenminste vijf kiezers behorend tot dezelfde geleding (dus wp, obp of studenten) waarvoor de kandidatenlijst wordt ingediend (N.B.: gezien de geringe kiezerspopulatie bij de FdAW heeft het CS besloten, dat het aantal ondertekenaars voor de geledingen wp en obp bij de FdAW beperkt kan blijven tot 1). Wat betreft het aantal ondertekenaars van een kandidatenlijst ingediend door zg. ongeorganiseerden bij de verkiezing van de **MC's** wordt verwezen naar het bovenstaande;
- * de namen van de kandidaten worden op de kandidatenlijst geplaatst in de volgorde waarin de ondertekenaars van die lijst (bij de verkiezing van de **Raden**, of een lijst ingediend door zg. ongeorganiseerden bij de verkiezing van de **MC's**) danwel de betrokken organisatie van overheidspersoneel (verkiezing **MC's**) aan hen de voorkeur geven;
- * de naam van een kandidaat mag niet voorkomen op meer dan één kandidatenlijst waarvoor de betreffende verkiezing wordt gehouden (DUS: iemand kan kandidaat staan voor zowel de Universiteitsraad, een of meerdere faculteitsraden, als voor een MC. Criterium hierbij is dat de betrokken kandidaat dient voor te komen in het kiezersregister waarvoor de betreffende verkiezing wordt gehouden);
- * een kiezer mag niet meer dan één kandidatenlijst voor de betreffende verkiezing ondertekenen;
- * voor de verkiezing van de **Raden** geldt dat een kandidatenlijst niet mag worden ondertekend door op die lijst voorkomende kandidaten;
- * een kandidaat wordt op de kandidatenlijst vermeld met de geslachtsnaam bedoeld in artikel 5 van het eerste boek van het Burgelijk Wetboek, de voorletters, jaar en datum van geboorte, alsmede woonplaats, postcode en adres. De voorletters mogen geheel of gedeeltelijk door de voornamen worden vervangen;
- * nadere aanduidingen van de naam, mits op de gebruikelijke wijze afgekort, afkortingen van de in artikel 229 t/m 233 van de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs genoemde titels, alsmede de titel "ing", voorzover de kandidaat het recht toekomt deze te voeren, mogen ook worden vermeld;
- * de naam of aanduiding boven een kandidatenlijst mag niet meer dan twintig letters bevatten;
- * bij iedere kandidatenlijst moet worden overlegd een schriftelijke verklaring van iedere op die lijst voorkomende kandidaat, waarin deze

VERKIEZINGEN 1991

(vervolg van pagina 13)

verklaart akkoord te gaan met zijn/haar kandidaatstelling op die lijst, alsmede met de plaats die hij/zij op die lijst inneemt;
 * indien personen in dienst van het NWO kandidaat worden gesteld, dienen deze personen een schriftelijke verklaring te overleggen dat hun werkgever met de kandidaatstelling akkoord gaat;
 * een kandidatenlijst dient **persoonlijk** door een kiezer op de dagen der kandidaatstelling te worden ingeleverd (m.a.w. door een kiezer behorend tot de betreffende geleding danwel beheerseenheid waarvoor de verkiezing wordt gehouden!!!!!!).
 U ziet het: de kandidaatstelling is aan nogal wat regels gebonden. **LEES DAAROM VOORDAT U DE KANDIDATENLIJST INLEVERT DE "AANWIJZINGEN VOOR DE KANDIDAATSTELLING"** (aanwezig op de inzageplaatsen!!!!!!!).

Mocht aan een van de bovengenoemde voorwaarden niet worden voldaan, dan is er sprake van een **verzuim**. Mocht dit worden geconstateerd dan wordt de indiener van de kandidatenlijst op **17 en 18 april 1991** in de gelegenheid dit verzuim bij het CS te herstellen (**N.B.: tijdens deze dagen kunnen geen nieuwe kandidatenlijsten worden ingediend !!!!!!!!!!!**).

De kiesstelsels bij de RL

Bij de verkiezingen bij de RL kennen we twee kiesstelsel, te weten:
 a. een lijstenstelsel;
 b. het stelsel van de enkel overdraagbare stem.

Het stelsel genoemd onder a. wordt gehanteerd bij de verkiezing voor *alle geledingen* van: de Universiteitsraad, de Raad van de FdG, de Raad van de FdGW en de *geleding studenten* van de Raden van de FdR, de FdEW en de FdAW, terwijl dit stelsel ook van toepassing is bij de verkiezing van alle MC's.

Het stelsel van de enkel overdraagbare stem wordt gehanteerd bij de verkiezing van de *geledingen wp en obp* van de Raden van de FdR, de FdEW en de FdAW.

In de verkiezings-Observant, waarover hierna meer, zal nog enige uitleg over de verschillende kiesstelsels volgen.

Het aanvragen van een machtiging (ofwel het stemmen bij volmacht)

Voor degenen waarvoor het, om wat voor reden dan ook, niet mogelijk is om zelf het stembiljet te retourneren, bestaat de mogelijkheid om een andere persoon te machtigen tot het uitbrengen van de stem. Voor de verkiezing van de **Raden** mag een kiesgerechtigde slechts éénmaal een aanwijzing tot gemachtigde aannemen. Bij de verkiezing van de **MC's** mag een kiesgerechtigde maximaal twee maal een aanwijzing tot gemachtigde aannemen.

Voorwaarde voor het stemmen bij volmacht is dat de volmachtgever en de gemachtigde tot dezelfde geleding resp. beheerseenheid behoren als waarvoor de verkiezing wordt gehouden.

De formulieren voor het indienen van een verzoek tot machtiging zijn verkrijgbaar op de inzageplaatsen. De verzoeken tot machtiging kunnen t/m 19 april 1991 bij het CS worden ingediend.

Samenstelling Centraal Stembureau

In het bovenstaande wordt steeds gesproken over "Het Centraal Stembureau" (CS). Wie hebben er nu eigenlijk zitting in het CS?

Welnu, voor de periode 1 januari 1991 t/m 31 december 1992 zijn door het College van Bestuur de volgende personen benoemd tot lid van het CS:

- * Herman Baars (FdG), voorzitter;
- * Rankie ten Hoopen (FdR), plv. voorzitter;
- * John Aarts (FdEW), lid;
- * Simone Beerkens (studente FdGW, MGK), lid;
- * Paul Galestin (FdAW), lid;
- * Yvonne Lemmen (FdGW), lid en
- * Sietske Riemersma (studente FdG), lid.

Daarnaast wordt het CS bijgestaan door Liesbeth van Mameren (secretariële en administratieve ondersteuning) en Gerard Hensen (secretaris CS). Het CS is gehuisvest in kamer 0026B, Oud Gouvernement (Bouillonstraat 3), en is telefonisch bereikbaar onder nummer: 887165/887166.

Bijeenkomsten Centraal Stembureau

Zoals reeds in een van de vorige afleveringen van Observant vermeld, zijn de bijeenkomsten van het Centraal Stembureau **openbaar**. Hieronder volgt een overzicht van data, de tijdstippen en de plaatsen waarop het Centraal Stembureau bijeenkomt:

- * 12 april 1991, 13.00 uur, kamer 1.019, Bouillonstraat 3 (Oud Gouvernement): onderzoek ingediende kandidatenlijsten en zo mogelijk vaststelling van deze kandidatenlijsten;
- * 3 t/m 7 juni 1991; bepaling van de uitslag:
  - 3 juni van 09.00 uur tot 17.00 uur, in kamer 1.310 Oud Gouvernement;
  - 4 juni van 09.00 uur tot 15.30 uur, in kamer 1.310 Oud Gouvernement;
  - 5 juni van 09.00 uur tot 17.00 uur, in kamer 1.310 Oud Gouvernement;
  - 6 juni van 09.00 uur tot 15.30 uur, in kamer 2.317 Oud Gouvernement;
  - 7 juni van 09.00 uur tot 14.30 uur, in kamer 1.315 Oud Gouvernement;
- * 7 juni 1991, 15.00 uur, Kruithuis: bekendmaking uitslag.

Verkiezings-Observant

Ook dit jaar zal er weer, in samenwerking tussen de Redactie van Observant en het CS, een Verkiezings-Observant verschijnen, te weten op 26 april 1991. Aan degene die een kandidatenlijst inlevert zal een briefje worden overhandigd, waarin precies staat aangegeven: wat te doen om in deze Verkiezings-Observant aan bod te komen. Essentieel hierbij is dat de copy **uiterlijk 19 april 1991** in het bezit van de Redactie van Observant moet zijn.

Nadere inlichtingen

Wij kunnen ons voorstellen dat u naar aanleiding van het bovenstaande nog vragen heeft. Hiervoor kunt u contact opnemen met de secretaris van het Centraal Stembureau, Gerard Hensen, kamer 0026B Oud Gouvernement (Bouillonstraat 3), tel: 887165/7166. Dus bij vragen: aarzel niet maar neem even contact op. Dit kan onnodige misverstanden e.d. voorkomen

Het Centraal Stembureau.

Agenda

vrijdag 5 april
Oorvegen, Kruis van Bourgondië & Herstel, Hoogfrankrijk, 20.30
Jazzconcert, The Butchers of Distinction, Löss Theater, 21.00
Jazzconcert, Colen/Schoenmaker Quintet, Theatercafé, 23.00

zaterdag 6 april
De meidskes van Merregel, Cabaret Thei Dols, Stadsschouwburg, 20.00
Oorvegen, Kruis van Bourgondië & Herstel, Hoogfrankrijk, 20.30
Het blauwe uur, Binnenlands Theater, Löss Theater, 20.30
Jazzconcert, Colen/Schoenmaker Quintet, Theatercafé, 23.00

zondag 7 april
Koffieconcert, Mayke Rademakers en Léon Bak, Redoute, 12.30

dinsdag 9 april
De glorieuze comeback van Coco, VARA's Komedie Theater, Stadsschouwburg, 20.00
Voldoende Koolhydraat, Het Nationale Toneel/Het Gebeuren, Zaal Het Vervolg, 20.30

woensdag 10 april
Lunchconcert, Janine Abbas en Barbara Sinte Maartendijk, Redoute, 12.30
Shifts/Duet/Slips and Streams, De Nieuwe Dansgroep, Stadsschouwburg, 20.00
Literair Café, Hella S. Haasse, Redoute, 20.00
Mozart Symphonieconcert, Orkest en Solisten Opera Forum, Staargebouw, 20.00

donderdag 11 april
Vaders en Zonen, Toneelgroep De Tijd, Stadsschouwburg, 20.00
Theatersport, Alles is Drama/Voorlopig Pater Bernhard, Löss Theater, 20.30
Kamermuziek, Limburgse Componisten, Intropodium, 20.30

Exposities
Han Seur, Universa: een eerste realisatie van anti-sculptuur. Museum van Bommel van Dam, Deken van Oppensingel 8, Venlo, 15 maart t/m 21 april. Di t/m vr 10-16.30. Za, zo en 2e Paasdag 14-17.

Gustave Moreau (Parijs 1826 - Parijs 1898), schilderijen en tekeningen, Stadsgalerij Heerlen, Raadhuisplein 19, Heerlen, 24 maart t/m 16 juni. Di t/m zo 10-17.

Karin Peulen en Tonn Prins, Galerie Signe, Akerstraat 82a, Heerlen, 24 maart t/m 28 april. Do t/m zo 14-17.

Thomas Grünfeld, objecten, In Situ, Aylvalaan 10, Maastricht, 23 maart t/m 27 april. Wo t/m za 14-18.

Andries Hoogenraad, beelden, **Erik J. de Jong**, schilderijen, P.A.K. Vrijthof 29, Maastricht, 23 maart t/m 20 april. Wo t/m vr 13-18. za 13-17.

Ella Joosten, tekeningen en schilderijen, Simera, Bogaardenstraat 40B, Maastricht, 23 maart t/m 27 april. Wo t/m za 13.30-18

Frank Porcelijn, etsen/tekeningen, **Erwin Hauters**, sculpturen, Galerie FAH, Brusselsestraat 80, Maastricht, 1 maart t/m 8 april. Vr t/m zo 13-17

Malcolm Morley, aquarellen en beelden, Bonnefontenmuseum, Dominikanerplein 5, Maastricht, 11 maart t/m 31 mei. di t/m vr 10-17, za, zo en feestdagen 11-17

Jannel, recent werk, De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10, Cadier en Keer, 24 maart t/m 5 mei. Vr t/m zo 13-17.30

Jon Marten, recent werk, Galerie 'La Dependance', O.L. Vrouweplein 26, Maastricht, 1 april t/m 5 mei. Do t/m zo 12-17.30

Roger Scheffers en Jef Scheffers, Galerie Artistrat, Grote Gracht 43, Maastricht, 30 maart t/m 4 mei 1991. Di t/m za 13.30-17.30

Inspiratie uit het land van de rijzende zon, 8 nationale en internationale sieraadontwerpers en vormgevers, Galerie Amarna, Rechtstraat 84, Maastricht, 1 april t/m 11 mei. Do t/m vr 11-18. Do tot 21.00. Za 11-17
 Film

Speelweek 5 t/m 11 april

Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40b
Un monde sans pitié, 20.00
Het adelsnest, 21.00
You dou, 22.00

Cinema Palace, Wyckerbrugstr.
Kindergarten Cop, vr t/m zo 13.45, 16.00, 18.30 en 21.30. Ma t/m do 18.30 en 21.30. Wo ook 13.45.

Awakenings, dag. 18.15 en 21.00
Three men and a little lady, vr t/m zo 14.00, 16.15, 18.30 en 21.30. Ma t/m do 18.30 en 21.30. Wo ook 14.00.

Mabi, Kleine Gracht 24A
Dances with Wolves, vr, za en wo 14.15 en 20.00. Zo 13.00-16.15 en 20.00. Ma t/m do 20.00.

Postcards from the edge, vr t/m zo 18.45 en 21.15. ma t/m do 21.00.

Sleeping with the enemy, vr en za 14.30, 18.45 en 21.15. Zo 13.45, 16.15, 18.45 en 21.15. Ma t/m do 21.00.

The Godfather part 3, vr, za en wo 14.15 en 20.15. Zo 13.15, 16.30 en 20.15. Ma t/m do 20.15

Cine "K", St. Bernardusstraat 13
Eline Vere, vr t/m zo 18.30 en 21.15. Ma t/m do 20.30.

BEKLEDING
 NAAR WENS

PAST IN ELK
 INTERIEUR

COMFORTABEL
 EN STIJLVOL

EEN BED IN 'N HANDOMDRAAI

'Euro' is de naam van deze ruime en comfortabele Futon bedbank. Overdag een mooie bank, 's avonds in één handbeweging om te toveren tot een heerlijk bed. Passend binnen ieders budget, al vanaf f 1000,-. Leverbaar met afritsbare hoezen in talloze stijlvolle dessins. Onze collectie bevat vele modellen. Kom eens een kijkje nemen of vraag telefonisch om meer informatie.

ISKANDER

Oude Tweebergerpoort 5, 6211 TD Maastricht
 (50 m. vanaf het Vrijthof). Tel. 043-257883

Autorijschool Dorssers

doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rijexamen, betaalt u de tweede keer niets.

Door het houden van proefexamens wordt u optimaal voorbereid op uw examen.

U betaalt slechts f/ 36,50 per rijles in VW golf. Tevens het adres voor uw privé theorieopleiding. Bel voor informatie 046-377738

Louter

Proza en
Poëzie voor
deze
maandelijks
terugkerende
pagina
sturen naar
redactie
Observant
ter attentie
van
Riki Janssen.
Uit de
inzendingen
wordt een
selectie
gemaakt

Letteren

Mislukt meesterwerk

Wat is beter: een gelukt werk of een mislukt meesterwerk? Deze vraag is weer actueel, want dezer dagen verscheen (bij uitgeverij Veen) een nieuwe vertaling van *L'éducation sentimentale*, Gustave Flaubert's derde roman. In de epiloog maken twee vrienden de balans op van hun leven. Hans van Pinxteren zet het zó over:

"Zij waren alle twee mislukt, zowel degene die had gedroomd van de liefde als degene die had gedroomd van de macht. Wat was daar de oorzaak van geweest? 'Misschien wel te weinig rechtlijnigheid,' zei Frédéric. 'Voor jou zou dat kunnen opgaan. Maar mijn fout was juist dat ik al te recht op mijn doel af wilde, zonder rekening te houden met duizend en een bijkomstigheden die uiteindelijk allesbepalend waren. Ik had te veel logica en jij te veel gevoel.' En ze weten het aan het toevál, de omstandigheden, de tijd waarin ze waren geboren."

De vrienden kunnen hun falen niet verklaren. Wat doet het ertoe, mislukt is mislukt. Ook mislukt, in de ogen van de recensenten met wie Flaubert het moest doen, was het boek zelf. Na het schandaalsucces van *Madame Bovary* en het modesucces van *Salammbô* (een tijd lang liep *Tout Paris* in Carthaagse outfit), viel dit boek in een diep gat. Men vond het een moeizaam geschreven rommeltje, zonder ontwikkeling, laat staan plot. Deze mening werd een eeuw later nog eens herhaald door de kleine schele Sartre, die Flaubert's grootheid nooit heeft kunnen zetten.

En toch, misschien hadden die kleine zielen 'ergens wel' gelijk. *De leerschool der liefde*, zoals de Nederlandse titel luidt, is weliswaar een boek dat je zonder aarzelen in je kast met lievelingswerken zet, maar het is geen boek dat je *dierbaar* wordt. In tegenstelling tot romans als Dickens' *Great Expectations*, Toergenjew's *Vaders en Zonen* en Tolstoy's *Oorlog en Vrede*, die ook in die superbe jaren zestig uitkwamen, zal je *De leerschool der liefde* niet gauw aan je hart koesteren. Hoe komt dat? Mijn theorie is dat Flaubert *te goed* was - als schrijver, bedoel ik.

Ik ga die theorie hier niet uitleggen. Overweeg alleen de mogelijkheid dat schrijvers te goed kunnen zijn. Flaubert schreef in een van zijn brieven: 'Daarin ligt het geheim van meesterwerken besloten, in de harmonie tussen het onderwerp en het temperament van de auteur.' Maar dat is misschien juist het probleem. Flaubert's temperament was zó volgepakt en daarbij zó van kop tot voet op schrijven ingesteld - het was gewoon te veel voor het onderwerp dat hij, in harmonie ermee, in fictie tot verbeelding bracht. Gevolg: 'Ik word verpletterd door de problemen waarvoor mijn boek mij stelt' (citaat uit een andere brief, toen hij nog vijf jaar slavenarbeid aan *L'éducation* had te gaan). Dickens, Toergenjew en Tolstoy waren ook geen fluitende en zingende woordsmeden, maar het ging hen toch iets gemakkelijker af. Ze waren, als ik het zo mag formuleren, een graadje sukkeliger, argelozer, gemakkelijker en daardoor beter geschikt voor het vak.

De jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw waren de gloriejaren van de 'burgerlijk-realistische' roman. *De leerschool der liefde* - altijd beschouwd als Flaubert's tweede burgerlijke roman - ontmythologiseerde dit genre. Dat is een tweede reden waarom dit boek niet snel je liefde zal opwekken, want het is aangenaam om burgerlijk en realistisch te zijn. En misschien ook verstandig, wie zal het al zeggen. Frédéric Moreau, de jongeman wiens 'Bildung' in *De leerschool der liefde* wordt beschreven, is geen burgerlijke held, maar een burgerlijke niemand, zoals nu iedereen is. Daarom moet je dit mislukte meesterwerk lezen, wil je iets van jezelf begrijpen.

Ad van Iterson

José de Druifluis

José de druifluis had in haar magnetisch-homeopatische praktijk annex kruidkerverij al heel vreemde cliënten gezien, maar een graffiti addict was zelfs voor haar nieuw. Daar zat hij: klein, zwart en een broek vol spuitbussen.

-Laten we eens rustig met elkaar praten, zei ze.

-Tering juf, moven, antwoordde het kleine zwarte joch. Er stond al een tag op de deur. Toch kreeg ze hem naast zich op de divan, zodat ze een ontspannen gesprek konden voeren.

-Hoe is de verhouding met je moeder? vroeg José belangstellend. Hoe hij het deed, wist ze niet maar er stond in roze letters VRAG op de vloer en op de ruit stond in gouden letters: VRAG. Het ventje zweeg stuurs.

-Krijg je wel genoeg warmte thuis? zei de druifluis zoetgevooid.

-As je me aanraak, zei de cliënt.

-Manuele theapie is onvoormijdelijk, ik heb haptische handen.

-Harige pootjes, zei het joch.

-Je moet de taal van het lichaam leren spreken, ging José de druifluis onverstoort verder en een roodgelakt haptisch handje kroop naar de jonge verslaafde. Een meterhoge vlam sloeg uit diens aansteker. VRAG stond er in roet op het plafond. Maar de therapeute was niet voor een kleintje vervaard.

-Kleed je eens uit, zei ze. Het lichaam heeft altijd gelijk. Ik zal je rug masseren. Direct contact zal je helpen.

-Vieze schaamluis, schold de patiënt. Weer wriemelden luizepootjes in zijn richting. Hij tastte opvallend langzaam in zijn broek en haalde een ouderwetse flitspuit te voorschijn. VRAG schreef hij.

José de Druifluis is een verhaal uit 'Elk beest zijn vet' van Maarten Doorman met tekeningen van Sjoerd de Jong. Maarten Doorman is medewerker verbonden aan de RL. Uitgeverij Bert Bakker, 1991, f19,90.

Zij waren vreemd zo vreemden voor elkaar

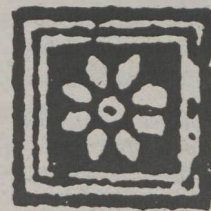
*de jaren sleten tot een holte
de warmte in dit glad
ontbreken lag buiten hen
maar straalde soms een zelfde
beven op hen af*

*iets spleet zich daaruit
dat geen woord werd
maar het brak en kauwde
na, wat onder mensen
nooit gehoord, wel
in nachten om gebedeld was*

*over heuwels streken zij
hun handen kaal
de kleuren van het landschap
stroomden door hun haar
en zij bewogen meer dan
dieren
naar een doel
achteraf was dat pas waar
en keken achterom
en schudden veren uit hun
kleren
en legden zich daarop ter ruste
vlakbij de uitgeholde steen*

*toen het licht hen kamde
viel een woord neer
zij herkenden het aan
een geluid, dat ze zagen
hoorden het niet meer*

Emma Crebolder

Oproep aan schrijvende lezers

Op deze maandelijkse pagina louter letteren zoeken we medewerking van onze lezers. Studenten of medewerkers die tussen de wetenschappelijke bedrijvden door schrijven of dichten worden opgeroepen bijdragen in te zenden. Proza en poëzie zijn welkom. Publicatie kan anoniem gebeuren. Post naar redactie Observant t.a.v. Riki Janssen. Voor meer informatie 887280.

Behoefte

Er wordt nogal eens generaliserend over de studenten aan onze verschillende faculteiten gedaan. Economen-in-de-dop zouden bijvoorbeeld kakkerige carrierebaasjes en -bazinnetjes zijn, juristen-in-de-dop suboptimale en marginale puntenscoortjes die met een minimum aan inzet een maximum aan toekomst denken te kunnen binnenhalen, would-be gezondheidswetenschappers zijn miezemuizerige geitewollensokken-vreters, en toekomstige medicijnmannen en -vrouwen zijn onzichtbare leerberben waarbij een idealisme rondom het achtste jaar plaatsmaakt voor een cynisch hoog inkomens-verlangen tegen het twee-en-twintigste.

Wat is er nu waar van deze vooroordelen? Wie in de verschillende faculteitsgebouwen rondloopt teneinde een pseudo-participerend onderzoek te ondernemen kan een vertekend beeld krijgen. Inderdaad, op Ts53 lopen verdacht veel braafgeknipte jongenskoppies in blauwe blazer en met de strop reeds om de nek rond. En ja hoor, op Zw barst het van de indolente blaaskaken. En zeker, wie eens op Stat of Kap2 rondkuiert vindt gegarandeerd een chubje alternatieve taboe-vreters. Jawel, ook op Deb1 klopt het beeld: brave studiebolten.

Bij toeval ontdekte ik een uitermate valide meetinstrument. Het werd mij door een collega aan de hand gedaan toen ik diens heroïne-onderzoeksteam aan een Utrechtse faculteit bezocht. Wij kregen het over tradities. Bepaalde Utrechtse studenten-groeperingen schijnen vroeger aan hun uitmonstering te berkennen zijn geweest. Diergeneeskundigen bij voorkeur in rijbroek. Biologen op rubberlaarzen ('s zomers sandalen) en in zelfgebreide trui. Juristen met een lekker dik wetboek ('s zomers dun) onder de arm. Het was een vaste code waarvan in de 'old days' niet werd afgeweken. Dat dat nu wel het geval was werd door mijn collega zeer betreurd. Maar hij had een pracht van een ontdekking gedaan: toilet-grafitti! Naar zijn stellige overtuiging kon de handel en wandel van studenten der verschillende faculteiten worden afgelezen aan de teksten op hun toiletten. Navraag bij een bevriend antropologe bevestigde dat beeld; zij drong er zelfs al jaren bij het Utrechtse College van Bestuur op aan om de schoonmaakdames te weren van de wanden van WCs: op die manier kon ze te zijner tijd nog eens een dissertatie concipiëren over niet alleen de diepste maag- en darmroerselen van studenten, maar ook over hun zielerorselen.

Welaan, dit stemde mij optimistisch. Uit het onderzoeksbudget van mijn vakgroep verkreeg ik een stuiver om bij Janss mijn fietsbanden op te pompen, en op de achterzijde van mijn overtollige interne post kon ik mijn data verzamelen. Ik toog naar de verschillende toiletgroepen op lokatie. De resultaten zijn afschuwelijk. Laten we eerst de kwantiteit van de grafitti beschouwen: op nummer een staan de juristen (met stip nog wel): het ziet er grauw van het geklieder. Een uitstekende nummer twee (runner-up!) wordt gevormd door de economen. En de gezondheids- en ziekte-kids bungelen onderaan deze ranglijst: weinig tot geen viltstift-gebruik.

Het trieste van deze vorsing is echter dat ik geen zielerorselen heb kunnen ontdekken, zelfs geen aardig versje. Het ging allemaal over poep, pies, neuken, piemels, gleuven, AIDS, naaien, wippen, kezen, fiepen en ander beertlijks. Het lijkt wel alsof de economen- en juristen-in-de-dop de behoeften van driejarige kleuters hebben. Of trek ik nu foute conclusies?

Eva

Kennis is macht; kennissen is machtiger
- Vic Singh -

Can I have an egg, please?

Met een snelle beweging drukt RL-historicus dr. Joop de Jong de bezoeker aan de balie een engelstalige folder in de hand. Veel fiducia dat er iets zinnigs mee gebeurt lijkt hij niet te hebben, maar elke klant is er een. Het is donderdag 21 maart, de derde dag van 'Het Europees salon van de student' in Brussel. De Rijksuniversiteit Limburg doet voor de eerste keer mee. Meteen ook voor het laatst?

BERICHT UIT MAASTRICHT

Het vergt al een aanzienlijk zoektalent om er vanaf het strategisch gelegen parkeerterrein überhaupt te komen. "Wilt ge naar het studentensalon? Dan moet ge helemaal rondlopen, meneer, het is gans aan de andere kant", vertelt een geüniformeerde bewaker met Brussels leedvermaak, en stuurt me op een fikse wandeling langs onafzienbare tentoonstellingshallen. Het Parc d'Expositions aan de Heizel heeft het er maar druk mee. Zo mag men zich deze dagen onder meer verheugen in een Tuin- en Zwembadsalon en in een Vacantiebeurs. Vooral die eerste lijkt me wel wat, maar we kwamen voor de vierde editie van het Europees salon van de student, en die zit in de hallen 11 en 12.

Waar is de stand van de RL? Het mag een wonder heten dat ik twee van de standhouders, de informaticus Peter Braspenning en de historicus Joop de Jong, bij het secretariaat aan de ingang tegen het lijf loop, zodat ik onder hun begeleiding heel wat sneller bij stand nummer 1400 beland dan anders mogelijk geweest zou zijn. In de verste hoek van hal 12, pal bij de nooduitgang (niet gek in de Heizel) zijn een paar affiches zichtbaar. "Studying in the Netherlands in an International Environment", zegt een groepje jongeren dat zich heeft neergevlind tegen de paal met leeuw (hoe heet dat ding?) op de hoek van het Vrijthof. Achter hen de Servaaskerk, het geheel licht bepoederd met wat sneeuw. Het kan niet missen, this is Maastricht. We zijn er.

Het is voor de vierde keer dat Brussel een studentenbeurs binrren de poorten heeft. In 1988 is het begonnen met een initiatief van een paar slimme types met een economie- of bedrijfskunde opleiding achter de rug. Een Parijse onderwijsbeurs stond model voor de Belgische variant waar allerhande instellingen op het terrein van het hoger onderwijs zich aan scholieren en studenten konden presenteren. Gefinancierd door een aantal sponsors (20-30%) en de standhouders (60-70%) plus de entreegelden (10%) werd dat al snel een winstgevende aangelegenheid. In het begin overwegend Waals georiënteerd trachtte 'het salon' vorig jaar het Vlaamse onderwijs in deelname te interesseren, wat nauwelijks lukte. Ook dit jaar laten de Vlamingen het massaal afweten. Maar de organisatoren mikken op een bredere markt: Europa. Vorig jaar voor het eerst, dit jaar in versterkte mate. Vooral de Latijnse landen geven elke keer met steeds sterkere delegaties acte de présence. De universiteiten uit Spanje, Italië, en Portugal die er niet zijn behoren zolangzamerhand tot de minderheid. En ook het voormalige Oost-Europa doet schoorvoetend mee, ongeveer met dezelfde (maar dan nog sterkere) motivatie als de zuiderlingen: kijken waar de action is op het terrein van de internationalisering en daar aansluiting bij zoeken.

Waar blijft Nederland? Tja. Ofschoon er wel Nederlandse studenten en scholieren komen die eens rond willen kijken waar ze in Europa zouden willen studeren, houden de Nederlandse instellingen hardnekkig de boot af. Op twee na dit jaar: Delft en Maastricht.

Vijf personen sterk is de bezetting in het RL-hoekje vandaag, twee heren, drie dames. In de loop van de dag beantwoorden zij ongeveer 13 serieuze vragen. Niet dat er geen volk aan de balie verschijnt. Dat heeft echter meestal maar een doel: het al dan niet met een vragende blik graaien in de gigantische rieten mand met chocolade paaseitjes. Een moment van onoplettendheid en hup, daar gaan er vijf de jaszak in. Maar de standhouders zijn streng. Een paar van deze ervaringen en het antwoord op de 'mag ik'-blikken is voortaan een opgestoken vinger: eentje mag, meer niet. Afgezien van de paar eettentjes is de Limburgse stand de enige waar wat te kijken valt. Joop de Jong vent een tijdlang met dwingend blik folders uit, maar de interesse is te exclusief gericht op de eitjes om de koppelverkoop succesvol te maken, zodat hij na verloop van tijd de strijd maar opgeeft. Delft doet het met sleutelhangers en een video in het Engels, 'Delft university of technology'. Het apparaat hangt bijna boven de Limburgse balie, iets wat al tot enige wrijving wegens geluidsoverlast tussen de tijdelijke burens heeft geleid.

De plek is rot, daar is iedereen in stand 1400 het over eens. Uit de loop, een verloren hoek. Maar zou een betere standplaats ook tot betere resultaten hebben geleid? Misschien is het over de hele linie wel te rustig. "Het swingt hier niet", luidt de klaaglijke conclusie, en dat klopt wel want in sommige hoeken is het stiller

Joop de Jong met Pleegzuster Bloedwijn-effect (foto Paul Mellaart)

dan in een zondagse Bijenkorf. Weinig bezoekers dus, deze keer? Dat laatste wordt ontkend door Eric Everard (26), een der organisatoren van de Salon. Het zijn er net zoveel als vorig jaar, 120.000, maar nu is de oppervlakte twee keer zo groot. Verdunning dus. Hij noemt de beurs zeer succesvol, hoewel hij voor dit jaar op 150.000 bezoekers had gerekend. Met jeugdige overmoed had hij het vorig jaar trouwens nog over 200.000 als beoogde score voor 1991.

Maar Limburg is hier voorlopig nog niet echt voor de werving. Mocht men besluiten volgend jaar weer te gaan, dan ligt het in de bedoeling vooral de Belgische student te benaderen. Deze keer keek men vooreerst nog de kat uit de boom. Dat impliceerde dat de (dagelijks wisselende) bezetting van de stand het grootste deel van de tijd niet alleen uit verveling de hort op was. Loeren bij anderen, contacten leggen, folders meenemen. Bij de andere deelnemers aan de beurs was het niet anders, zodat de vraag gewettigd is of de hele santekraam eigenlijk niet nuttiger is voor de stafmedewerkers dan voor de bezoekende scholieren en studenten. Voor die laatsten geldt dat ze maar beter niet vastomlijnde ideeën over studierichting en mogelijke vestigingsplaats naar Brussel kunnen afreizen. Dan kan men gericht zoeken. Wie zich alleen wil oriënteren wordt horendol van al die stands waarvan de meerderheid sowieso niet representatief is voor het onderwijsaanbod in het land van herkomst. Bovendien is er de ballast (in totaal zijn er zo'n 700 stands, waarvan hooguit de helft van een onderwijsinstelling) waar men zich een weg doorheen moet banen. De vertegenwoordigers van Europa bijvoorbeeld, het Europees parlement, de Europese Commissie. Of de meisjes van Berlitz. Of de flauwekul, zoals de Ligue des Familles ("Nee, we zijn niet katholiek, we hebben geen enkele binding"), pal naast de European Parent Association. Dat het 'Vlaams Verbond van Katholieke Scouts en Meisjesgidsen' zo te zien dit jaar verstek had laten gaan was wel weer jammer. Zoiets zie je nergens.

Alarm aan de balie. Vijf zuidelijk ogende meisjes willen iets weten, maar wat? Aha, ze willen weten waar Limburg ligt. In Holland, zo zo. Ja, ze komen uit Sicilië, zijn hier met de bus gekomen, er zijn ook leraren mee. Kwetterend lopen ze verder. Deze vroegen voor de verandering nu eens niet waar de uitgang was. Maar een eitje wilden ze wel.

Wammes Bos